

T.C.
BİLECİK VALİLİĞİ

İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

2021 YILI
İL BRİFİNGİ

Necmettin YOLDAŞ
İL Müdürü

Kadro ve Personel Durumu

Tablo : İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Personel Listesi

SINIFI	Merkez	Bozüyük	Osmaneli	Söğüt	Gölpazarı	Pazaryeri	Yenipazar	İnhisar	TOPLAM
İl Müdürü	1	-	-	-	-	-	-	-	1
İl Md.Yrd.	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Avukat	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Şube.Md.	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Şube Md.V.	6	-	-	-	-	-	-	-	6
İlçe Md.	-	-	1	1	1	1	1	-	5
İlçe Md.V.	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Araştırmacı	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Zir.Mühendisi	23	7	5	4	-	2	-	-	41
Mühendis 4/B Sözleşmeli	7	1	-	2	4	2	3	2	21
Harita Mühendisi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Harita Mühendisi 4/B	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Gıda Mühendisi	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Gıda Müh. 4/B Sözleşmeli	1	1	1	-	-	-	-	-	3
Su Ürünleri Mühendisi	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Su Ür.Müh.4/B Sözleşmeli	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Veteriner Hekim	6	4	5	3	1	2	1	-	22
Vet Hek 4/B Sözleşmeli	3	1	-	1	1	1	1	-	8
Ziraat Teknikeri	4	4	-	-	-	1	-	-	9
Tekniker 4/B Sözleşmeli	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Harita Teknikeri	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ziraat Teknisyeni	4	1	2	-	-	-	-	-	7
Gıda Teknisyeni	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Teknisyen (Diğer)	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Teknisyen 4/B Sözleşmeli	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Vet.Sağ.Teknikeri	2	2	-	-	-	-	-	1	5
Vet.Sağ.Teknisyeni	2	-	1	-	-	-	-	-	3
Sağlık Teknikeri	1	-	-	-	-	-	-	1	2
Sivil Sav.Uzmanı	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Bilgisayar İşletmeni	2	1	-	-	-	-	-	-	3
Sosyolog	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Ambar Memuru	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Memur	1	-	1	2	-	-	-	-	4
Şoför	1	-	-	-	1	1	-	-	3
Hizmetli	2	-	1	-	-	-	-	-	3
D.İşçi	23	2	-	1	1	-	2	1	30
4/B Sözleşmeli	2	-	-	-	-	-	2	-	4
TOPLAM	106	29	17	15	9	10	10	6	202

GENEL TARIMSAL YAPI

Bilecik ili yüzölçümü 4.307 km² dir. Bilecik nüfus yoğunluğu 51 kişi/km²'dir.

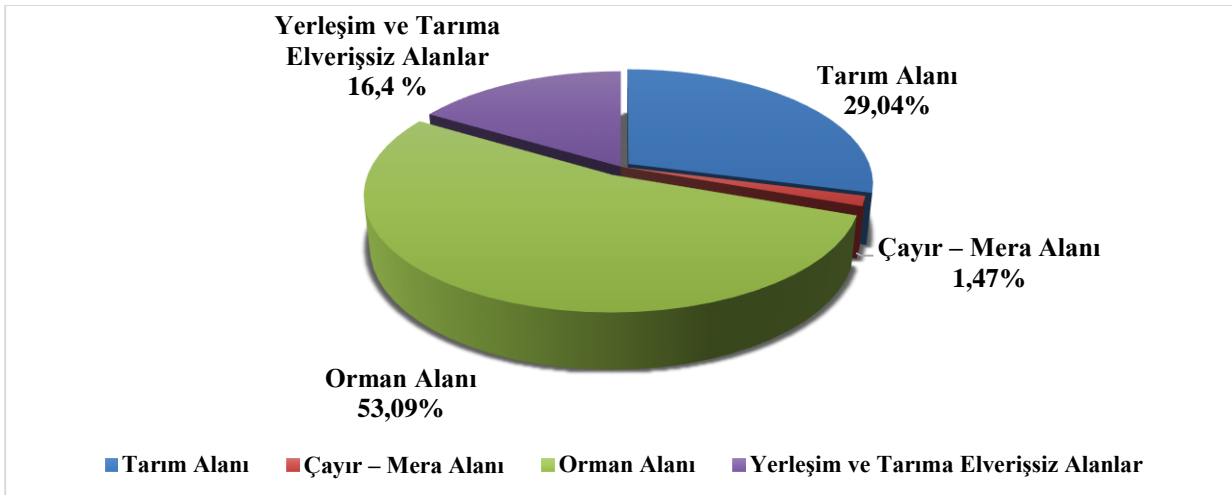
Nüfus Bilgileri

Toplam Nüfus	: 218.717
Toplam Kent Nüfus	: 178.781
Toplam Kırsal Nüfus	: 39.936
İlçe Sayısı	: 8
Köy Sayısı	: 244
Belde	: 3

Tablo: Toprak Varlığı

Toprak Varlığı Dağılımı	Alan (Da)	(%)
Tarım Alanı	1.250.807	29,04
Çayır – Mera Alanı	63.422	1,47
Orman Alanı	2.286.410	53,09
Yerleşim ve Tarıma Elverişsiz Alanlar	706.361	16,4
Toplam	4.307.000	100

Grafik : İlimiz Toprak Varlığı Dağılımı

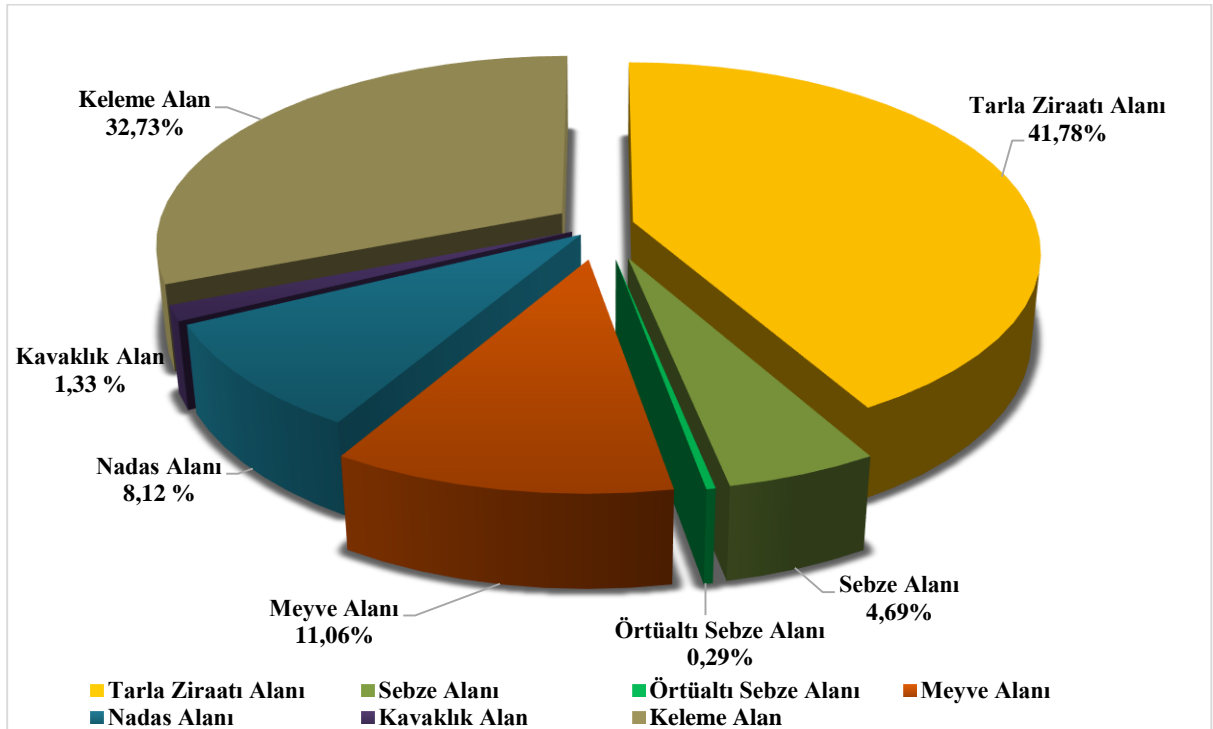

Tablo: Tarım Alanlarının Dağılımı

Tarım Alanı Türü	Alan (Da)	% Dağılım
Tarla Ziraatı Alanı	522.538	41,78
Sebze Alanı	58.756	4,69
Örtüaltı Sebze Alanı	3.692	0,29
Meyve Alanı	138.401	11,06
Nadas Alanı	101.639	8,12
Kavaklık Alan	16.584	1,33
Keleme Alan	409.197	32,73
Toplam	1.250.807	100

Not: 2020 Yılı TÜİK Verileri

Grafik : 2020 Yılı Tarım Alanları Dağılımı

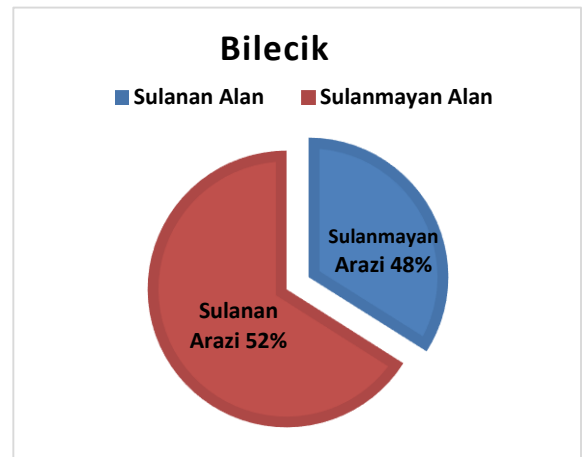
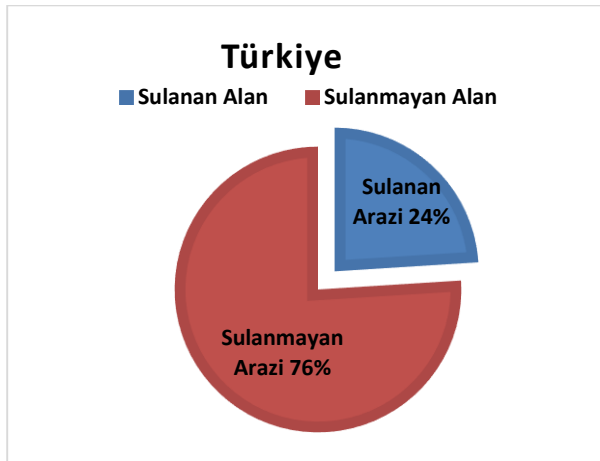
Tablo : Su Kaynakları Durumu

Bilecik İli Su Kaynakları Potansiyeli	
Yerüstü Suyu (İl Çıkışı Toplam Ort. Akımı)	320,0 Hm ³ /Yıl
Yer Altı Suyu (İldeki Toplam Emn.Rezerv.)	54,7 Hm ³ /Yıl
Toplam Su Potansiyeli	374,7 Hm³/Yıl

Tablo : Sulanma Durumu

Sulama Kuruluşları ve Sulama Alanları (Ha)	
İl Özel İdaresi Sulamaları	9.508
DSİ Sulamaları	46.018
Halk Sulaması	5.391
Toplam	60.917

Grafik : Tarım Arazilerinin Sulanma Durumu

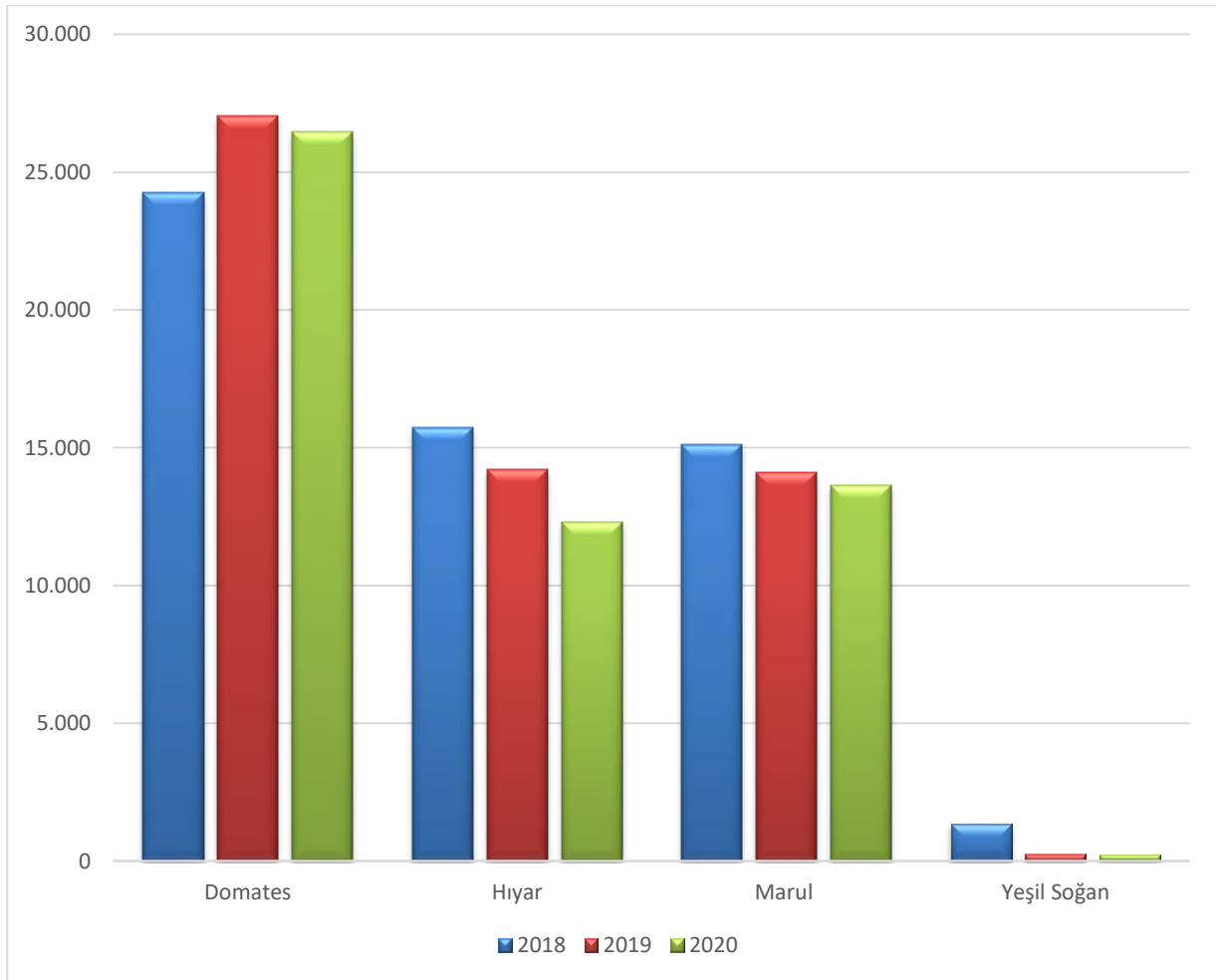

Tablo: İlçelerimizde Örtüaltı Yetiştiriciliğinin Dağılımı

İlçe Adı	Köy Sayısı	İşletme Sayısı	Plastik Sera Alanı (da)	Yüksek Tünel Alanı (da)	Toplam Örtüaltı Alanı (da)
Bozüyük	3	3	0	8	8
Gölpazarı	2	17	42	0	42
İnhisar	4	137	461	0	461
Merkez	5	22	69	0	69
Osmaneli	8	14	0	29	29
Pazaryeri	1	1	4	0	4
Söğüt	7	455	3.070	0	3.070
TOPLAM	30	649	3.646	37	3.683

Kaynak: 2020 Yılı İVA Verileri

Grafik : Yıllar İtibariyle Örtüaltı Üretimi (Ton)

Tablo: 2020 Yılı İlimiz İşlenen Tarım (Kültür) Alanlarının İlçeler Üzerinden Dağılımı

İlçeler	Toplam Alan (Da)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı (Da)	Nadas Alanı (Da)	Sebze Bahçeleri Alanı (Da)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkilerinin Alanı (Da)
Merkez	137.650	95.246	14.990	12.144	18.168
Boztüyük	171.089	125.578	34.975	1.068	3.724
Gölpazarı	101.543	56.264	3.503	3.616	32.810
İnhisar	19.048	6.441	1.990	1.065	9.880
Osmaneli	124.728	48.351	2.852	29.631	46.230
Pazaryeri	92.526	68.764	19.691	2.983	2.689
Söğüt	83.348	47.540	19.815	7.775	10.433
Yenipazar	91.402	74.354	3.823	474	14.467
Toplam	821.334	522.538	101.639	57.688	138.401

Kaynak: 2020 Yılı TÜİK Verileri

Tablo: 2020 Yılı İlimizde Öne Çıkan Tarım Ürünleri Üretimi

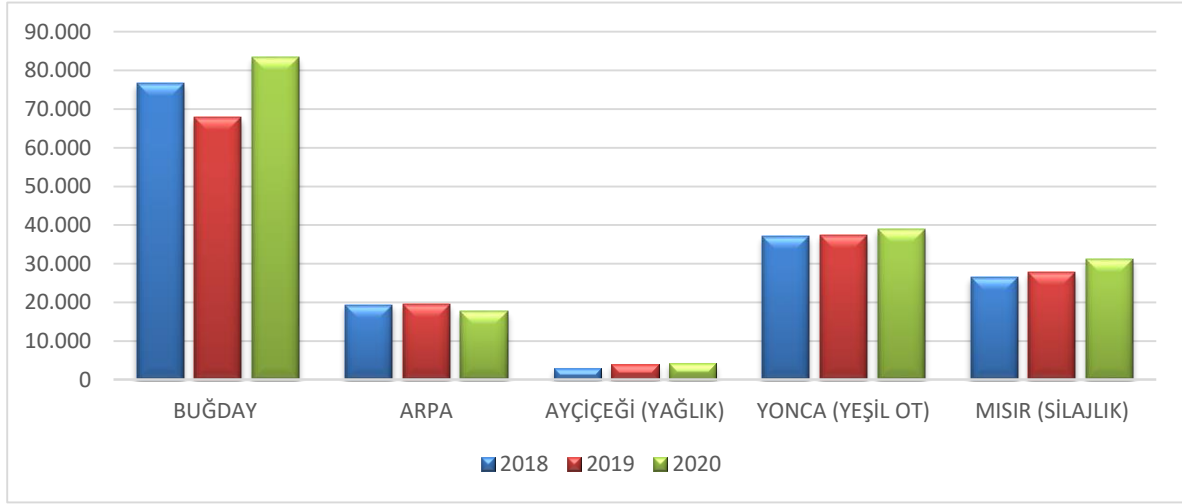
Ürün Grupları	Tür	Ekilen Alan (Da)	Üretim (Ton)	Verim (Kg/Da)
Tarla Ürünleri	Buğday	320.813	83.293	260
	Arpa	75.156	17.678	235
	Çavdar	5.768	17.678	235
	Yulaf (Yeşil Ot)	19.032	20.029	1.052
	Kuru Fasulye	1.968	355	180
	Nohut	5.731	743	130
	Ayçiçeği (Yağlık)	19.200	4.295	224
	Ayçiçeği (Çerezlik)	23.849	3.978	167
	Mısır (Silajlık)	6.335	31.147	4.917
	Korunga (Yeşil Ot)	3.433	4.422	1.288
	Yonca (Yeşil Ot)	18.096	38.887	2.149
	Şerbetçiotu	3.308	1.908	577
Sebze	Balkabağı	1.737	3.579	2060
	Barbunya	4.165	4.155	998
	Bezelye	1.505	973	647
	Biber (Tüm Çeşitler)	3.779	8.665	2292
	Domates (Tüm Çeşitler)	15.754	110.236	6997
	Fasulye (Taze)	3.830	3.672	959
	Ispanak	1.647	1.932	1173
	Karpuz	13.245	71.723	5415
	Kavun	6.479	16.453	2539
	Patlıcan	419	1.012	2415
	Soğan (Taze)	1.417	2.611	1843
	Soğan (Kuru)	1.041	872	838
Örtüaltı	Domates (Sofralık)	2.603	26.460	10165
	Hıyar (Sofralık)	1.507	12.304	8165
	Marul (Tüm Çeşitler)	4.565	13.644	2989
	Yeşil Soğan	120	240	2000
Meyve	Kiraz	20.900	8.209	28
	Şeftali ve Nektarin	22.091	36.948	64
	Zeytin (Sofralık)	16.768	2.996	11
	Vişne	7.454	1.513	24
	Üzüm	10.101	6.005	1.114
	Ceviz	41.935	2.157	18
	Ayva	4.825	6.671	36
	Elma	4.725	3.144	190
	Erik	3.661	1.647	20
	Nar	2.847	190	17
Armut	1.012	712	28	

Kaynak: 2020 Yılı TÜİK Verileri

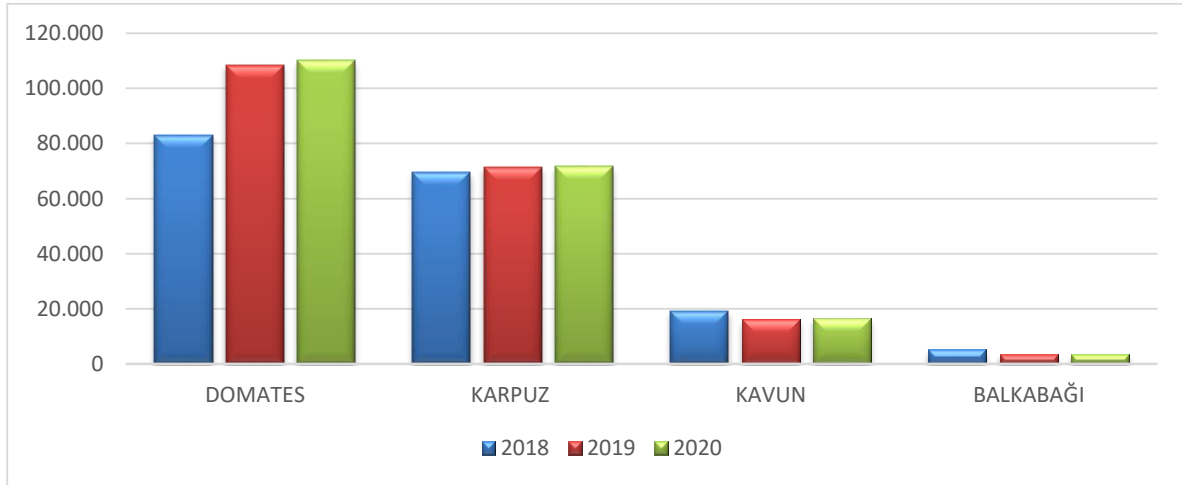

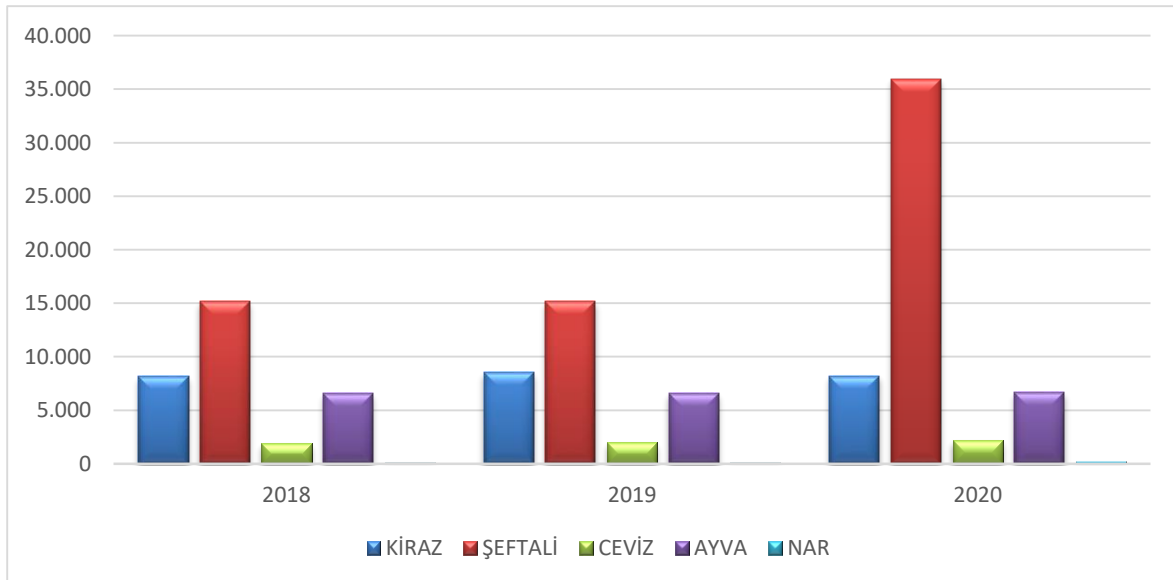
Grafik : Yıllar İtibariyle Tarla Ürünleri Üretimi (Ton)

Grafik : Yıllar İtibariyle Açıkta Sebze Üretimi (Ton)

Grafik : Yıllar İtibariyle Meyve Üretimi (Ton)

Tablo: 2020 Yılı İlimiz Tarım Ürünleri İhracat Rakamları

Ürünler	Bilecik (1000 \$)
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri	315,51
Süs Bitkileri ve Mamulleri	13,37
Yaş Meyve ve Sebze	48,90
Toplam	377,78

Kaynak: tim.org.tr

Tablo: İlçeler Bazında Hayvan Varlığı

İlçeler	Büyükbaş			Küçükbaş		
	Sığır	Manda	Toplam	Koyun	Keçi	Toplam
Merkez	8.451	7	8.458	30.640	10.870	41.510
Bozüyük	6.702	0	6.702	51.161	6.670	57.831
Gölpazarı	3.130	0	3.130	12.961	5.333	18.294
İnhisar	348	0	348	4.991	5.153	10.144
Osmaneli	7.041	22	7.063	13.624	6.807	20.431
Pazaryeri	5.617	0	5.617	19.886	1.640	21.526
Söğüt	4.219	4	4.223	22.419	11.813	34.232
Yenişehir	3.431	0	3.431	2.802	326	3.128
Toplam	38.939	33	38.972	158.484	48.612	207.096

Tablo: İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutları (Köy Tavukları)

İlçeler	Kanatlı Türleri						Köy
	Tavuk	Hindi	Kaz	Ördek	Güvercin	Diğer	
Merkez	7.043	513	221	298	651	25	48
Bozüyük	1.729	132	56	81	254	0	46
Gölpazarı	9.761	701	317	699	327	178	48
İnhisar	325	28	45	24	25	19	13
Osmaneli	6.544	456	301	157	142	0	27
Pazaryeri	3.649	167	186	147	256	0	24
Söğüt	4.017	251	136	95	289	0	23
Yenişehir	2.874	743	827	254	359	0	25
Toplam	35.942	2.991	2.089	1.755	2.303	222	254

Tablo: İlçeler Bazında Kanatlı Mevcutlar (Ticari İşletmeler)

	Yumurtacı	Broiler	Damızlık	Toplam	Kuluçkahane	Kesimhane
Merkez	-	693.430	206.720	900.150	-	-
Bozüyük	470.000 (140.000yum., 330.000yarka)	104.100	96.300	670.400	2.130.000 Yum./Yıl	-
Gölpazarı	11.000	414.380	300.000	725.380	-	-
İnhisar	-	53.019	-	53.019	-	-
Osmaneli	19.000	3.895.810	317.580	4.232.390	-	6.000 adet/saat
Pazaryeri	-	104.000	193.384	297.384	-	-
Söğüt	-	135.000	-	135.000	-	-
Yenişehir	-	-	1.185.992	1.185.992	-	-
Toplam	500.000	5.399.739	2.299.976	8.199.715	2.130.000	6.000 adet/saat

Tablo : İlçeler Bazında Arıcılık Faaliyetleri

İlçeler	Arıcı Köy Sayısı	AKS Kayıtlı İşletme Sayısı	AKS Kayıtlı Kovan Sayısı	AKS Kayıtlı Olmayan İşletme Sayısı	AKS Kayıtlı Olmayan Kovan Sayısı	Toplam Arı İşletme Sayısı	Toplam Kovan Sayısı
Bozüyük	28	61	3.848	23	345	84	4.193
Gölpazarı	20	19	794	9	187	28	981
İnhisar	4	5	243	3	33	5	243
Merkez	30	44	2.634	19	265	63	2.899
Osmaneli	12	28	2.349	5	75	33	2.424
Pazaryeri	14	7	373	15	377	22	750
Söğüt	13	20	1.352	8	125	28	1.477
Yenişehir	7	7	468	0	0	7	468
Toplam	128	191	12.061	82	1.407	270	13.435

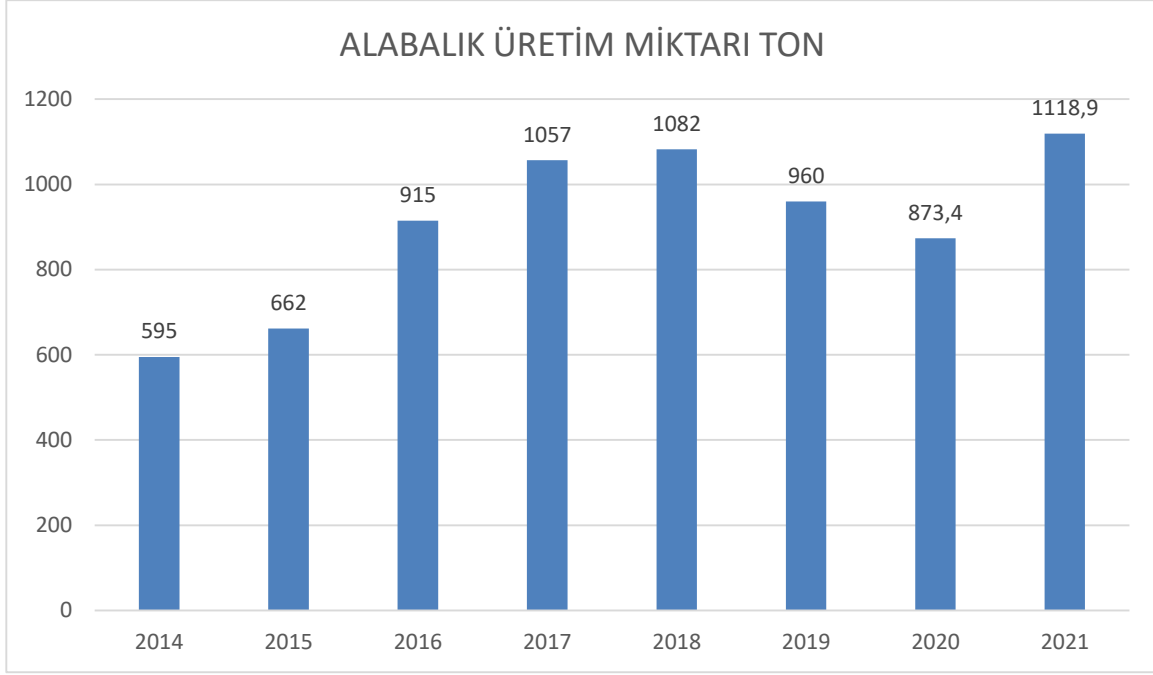
Su Ürünleri İşletmeleri

Tablo : Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesisleri

İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Menetrel Gıda San.Tic. Ltd.Şti. (İşleme Değerlendirme Tesisi)	600 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Saraycık Köyü) (Yetiştiricilik Tesisi ve İşleme Değerlendirme Tesisi)	600 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Liman entegre Balıkçılık San. Ve Tic.Ltd.Şti. (Bozalan Köyü) (Yetiştiricilik Tesisi)	900 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Serhat Alabalık Ür. San.Tic.Ltd.Şti. (Yetiştiricilik Tesisi)	42 Ton/Yıl	Aktif
Bozüyük	Mersu Su Ürünleri ve Yem San.Tic.Ltd. Şti. (Çaydere Köyü)(Yetiştiricilik Tesisi)	120 Ton/Yıl	Aktif

Grafik :Yıllar İtibariyle Alabalık Üretimi Miktarı (Ton)

Bozüyük İlçemizde kurulu 4 adet alabalık yetiştiricilik ve 1 adet işleme tesisleri kültür balıkçılığının da hayata geçtiği önemli bir merkezdir.

Merkez İlçemizde bulunan su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisinde balıkçılık ürünlerini doğrudan soğutulmuş/paketlenmiş, dondurulmuş (karides ,salyangoz, orkinoz, sudak fileto gümüş balığı, kurbağa budu, ahtapot, mürekkep balığı (sübye), deniz salyangozu, hamsi) şeklinde çeşitli ülkelere ihracatı yapılmaktadır.

Tablo: 2021 Yılı Alabalık Üretimi

Ürünün Adı	İşletme Sayısı	Üretim Miktarı (Ton)
Alabalık	4	1.118,9

Tablo : Kırmızı Et (Mezbaha) Tesisleri

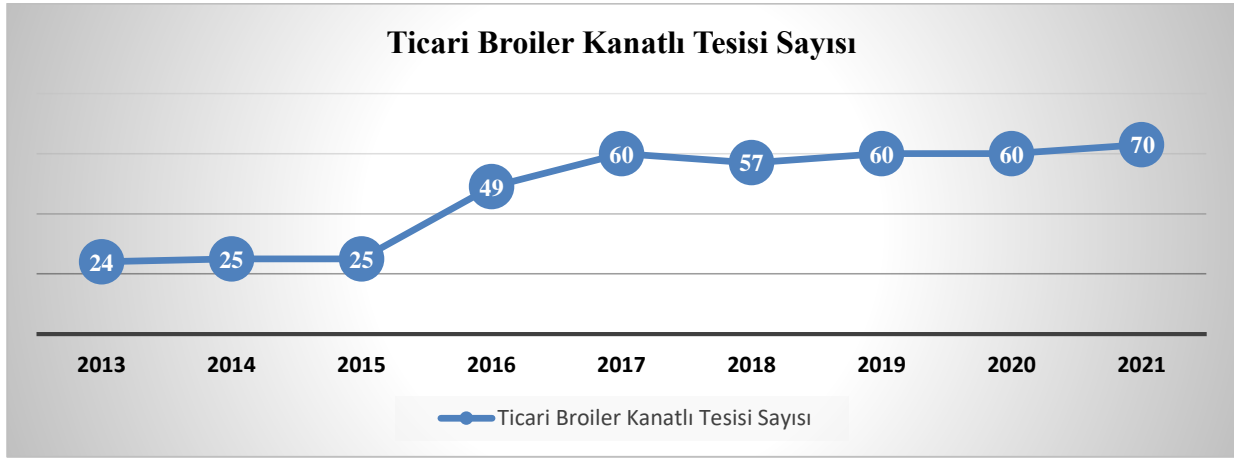
İlçeler	İşletme Adı	Kapasitesi	Faaliyet Durumu
Merkez	Özel Kombina	250 Baş/Gün	Aktif
Merkez	Belediye Mezbahası	18 Baş/Gün	Aktif
Bozüyük	Özel Mezbaha	35 Baş/Gün	Aktif
Pazaryeri	Belediye Mezbahası	20 Baş/Gün	Aktif
Söğüt	Belediye Mezbahası	Küçük kapasiteli işletme	Aktif
Osmaneli	Belediye Mezbahası	Küçük kapasiteli işletme	Aktif

Tablo : Kanatlı İşletme Tesisleri

İşletmeler	İşletme Sayısı/Kümes sayısı	Kapasitesi
Ticari Broiler Kanatlı Tesisi	70/146	5.399.739
Yumurtacı kanatlı Tesisi	6/11	500.000
Damızlık Yetiştirme Tesisi	15/121	2.299.976
Kuluçkahane Tesisi	1	2.130.000
Kanatlı Kesimhanesi Tesisi	1	6000/saat
Kanatlı Rendering Tesisi	1	3.062

Grafik : Yıllar İtibariyle Ticari Broiler Tesisi Sayıları

Tablo : Hayvansal Üretim Değerleri (İl Geneli)

Hayvansal Üretim	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kırmızı Et Üretimi (Ton)	2.066	2.503	1.712	1.555	1.294	1.283
Beyaz Et Üretimi (Ton)	53.728	63.900	70.578	54.195	32.367 (11Ay)	25.729
Süt Üretimi (Ton)	24.100	25.250	25.250	24.700	24.840	24.000
Yumurta Üretimi (Adet)	55.500.000	56.850.000	42.000.000	40.000.000	44.417.000	49.640.000
Bal Üretimi (Ton)	129,97	248	68	82,3	110	139,5
Su Ürünleri Yetiştiricilik (Ton)	684	1.057	1.081	960	873,4	1118,9
Yaş Koza (Kg)	6.898	5.200	8.327	5.030	5.729	5499,6

Tablo : 2021 Yılı Bilecik Hayvansal Üretiminin Ülke Ekonomisine Katkısı

Neve	Baş/Adet	Kg/Lt/Yıl/Dönem	TL	Toplam (TL)
B.Baş. Et	10.000	250	57	142.500.000
K.Baş. Et	100.000	16	75	120.000.000
Damızlık Düve	2.000		18.000	36.000.000
B.Baş Deri	10.000		480	4.800.000
K.Baş Deri	100.000		30	3.000.000
Sakatat B.Baş	10.000		1.000	10.000.000
Sakatat K.Baş	100.000		135	13.500.000
Süt		24.000	4.3	103.200
Yumurta	160.000	49.640.000	1.1	54.604.000
Beyaz et		25.728.998	17.58	452.315.785
Yapağı	100.000	1	2	200.000
Bal		139.556	90	12.560.040
Bal mumu		8.947	60	536820
Balıkçılık		1.118.908	22	24.615.976
Kara Salyangozu		460.094	24	11.042.256
İpek Böceği		5.499,6	110	604.956
TOPLAM				743.883.033

Tablo : 2020 Yılı Tarımsal Hasıla (TL)

Toplam Hayvansal Üretim Değeri (TL)	646.994.000
Toplam Bitkisel Üretim Değeri (TL)	961.765.000
Toplam Tarımsal Hasıla	1.608.759.000

Kaynak: TÜİK

İL MÜDÜRLÜĞÜ 2021 YILI ÇALIŞMALARI

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Gıda Güvenilirliği Politikası

İl Müdürlüğümüz ile yetkilendirilmiş İlçeler bünyesinde görevli 25 gıda denetim görevlisi ile denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Tablo : İlçeler Bazında Gıda Denetiminde Yetkili (Aktif Denetim Yapan) Personel Sayısı ve Araç Durumu

İlçe/Şube Müdürlükleri	Gıda Denetim Yetkisi Olan Personel Sayısı	Gıda Denetim ve Numune Nakil Aracı Sayısı
Gıda ve Yem Şubesi	9	1
Hay. Sağ. Yet. ve Su Ür. Şubesi	4	-
Bozüyük	3	1
Osmaneli	4	-
Söğüt	2	-
Pazaryeri	3	-
Gölpazarı	1	-
İnhisar	2	-
Yenipazar	2	-
Toplam	30	2

Gıda İşletmeleri İzin-Tescil Faaliyetleri

5996 Sayılı Kanun Gereği tüm gıda işyerlerine "Onay" ve "Kayıt" zorunluluğu getirilmiş olup 2021 yılında İlimizde 333 gıda işletmesi açılmıştır.

Tablo : Yeni Açılan İşletme ve Denetim Sayıları

Faaliyet Konusu	Yeni Açılan İşletme Sayısı	Denetim Sayısı
Üretim Yerleri	20	431
Satış-Toplu Tüketim İşletmesi	313	3.203
Toplam	333	3.634

2021 yılında Müdürlüğümüzce yürütülen genel denetimler sonucunda uygunsuzluk tespit edilen 52 gıda işletmesine toplam 628.322,00 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Kayıt ve Onay İşlemleri

11 Aralık 2011 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan “Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşletmelerine Dair Yönetmelik” kapsamında 2021 yılında kayda tabi gıda satış, toplu tüketim ve üretim alanında faaliyet gösteren 333 işletmeye “İşletme Kayıt Belgesi” düzenlenmiştir.

Alo 174 Gıda Hattı Başvuruları

Alo Gıda 174 hattına 2021 yılında **152** adet başvuru yapılmıştır.

Tablo : Alo 174 Gıda Hattı Başvuruları

İşletme Türü	Toplam
Satış Yeri	99
Toplu Tüketim Yeri	29
Üretim	24
Toplam	152

İhracat Kontrolleri

İlimizde 2021 yılı içerisinde 65 adet sağlık sertifikası düzenlenmiş olup 54 adet buğday unu ürünleri, 11 adet gıda ile temas eden madde ürünleri için düzenlenmiştir. 13.426.958 kg buğday unu ve 217.458 kg gıda ile temas eden madde ürünleri çeşitli ülkelere ihraç edilmiştir.

Gıda Numunesi Alma Çalışmaları

2021 yılında 105 adet gıda numunesi alınmıştır.

Tablo : 2021 Yılı Numune Alımları

Numune Alınış Sebebi	Sayısı
Bakanlık /İl Yıllık Kontrol Planı	43
Cimer Denetimi	0
Diğer	39
Alo 174 Denetimi	20
İhbar ve Şikayet Denetimi	3
Toplam	105

Numunelerin Alındığı Yerlere Göre Dağılımı

Gıda Satışı Yapan İşyeri: 40 / Toplu Tüketim Yeri: 38 / Üretim Yeri: 27

Tablo : Numune Alınan Ürün Grupları

Numune Örnekleri	Sayı	Olumlu	Olumsuz	Sonuçlanmayan	Red
Et ve Et Ürünleri	1	1	0	0	0
Süt ve Süt Ürünleri	5	5	0	0	0
Pastacılık Ürünleri ve Tatlılar	17	10	3	0	4
Taze Meyve ve Sebze	15	13	2	0	0
Yumurta ve Yumurta Ürünleri	4	2	0	2	0
Hazır Yemek	53	42	4	3	4
Tahıl Un ve Unlu Mamuller	0	0	0	0	0
Bitkisel Yağ ve Margarin	0	0	0	0	0
Alkolsüz İçecekler	2	0	2	0	0
Özel Beslenme Amaçlı Gıdalar	0	0	0	0	0
Kuruyemiş	6	4	2	0	0
Şekerli Mamuller	0	0	0	0	0
Baharatlar,Çeşni Vericiler ve Soslar	2	2	0	0	0
Toplam	105	79	13	5	8

Yem, Küşpe Fabrikaları ve Bayilerin Denetimi

2021 yılında içerisinde 8 adet yem işletmesi açılmıştır. 2021 yılında 107 denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlık programı kapsamında 39 yem numunesi alınmıştır. Numunelerin sonuç dağılımı; 37 olumlu 2 red şeklindedir.

Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS)

Gıda ve Yem denetim faaliyetlerinin hızlı ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesi için ve Bakanlığımızca alınan kararların taşrada uygulama, takip ve kontrolünün yapılması ve birimlerdeki istatistiki rakamların tahsis edilmesi amacıyla Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS) kurulmuş olup 03 Ocak 2011 tarihi itibarıyla uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda İl genelindeki 25 personel tarafından bu sistem aktif olarak kullanılmaktadır.

Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satış ve Sunum Belgesi İşlemleri

Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü tarafından 2021 yılında 44 Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerin Satış ve Sunum Belgesi düzenlenmiştir.

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli

Bakanlığımız tarafından 2017 yılında başlatılan Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında, Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik öneme haiz, bölgesel önem arz eden, insan beslenmesi, sağlığı ve hayvansal üretim açısından önemli 21 üründe (buğday, arpa, çavdar, çeltik, dane mısır, tritikale, yulaf, mercimek, nohut, kuru fasulye, pamuk, soya, yağlık ayçiçeği, kanola, aspir, çay, fındık, zeytinyağı, patates, soğan (kuru) ve yem bitkileri) mazot-gübre, sertifikalı tohumluk kullanım, fark ödemesi, yem bitkileri, fındık alan bazlı gelir destekleme uygulamaları yürütülmektedir.

2019 üretim yılında Tarım Havzalarında desteklenecek ürünlerin belirlenmesi amacıyla; iklim, toprak, topoğrafya, su kısıtı, istatistiki veriler, ekim nöbeti ve il/ilçe müdürlükleri ile STK önerileri birlikte değerlendirilerek ürün listeleri oluşturulmuştur.

Tablo: Bilecik İli Tarım Havzaları ve Desteklenen Ürünler

Havza Adı	Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli Kapsamında Desteklenen Ürünler
Bilecik-Bozüyük	Arpa, Buğday, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Gölpazarı	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-İnhisar	Arpa, Buğday, Çavdar, Yem Bitkileri, Zeytin (Yağlık)
Bilecik-Merkez	Arpa, Aspir, Buğday, Kanola, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Osmaneli	Arpa, Buğday, Ayçiçeği (Yağlık), Yem Bitkileri, Yulaf, Zeytin (Yağlık)
Bilecik-Pazaryeri	Arpa, Buğday, Kuru Fasulye, Triticale, Yem Bitkileri, Yulaf
Bilecik-Söğüt	Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yem Bitkileri, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık)
Bilecik-Yenipazar	Arpa, Buğday, Yem Bitkileri, Ayçiçeği (Yağlık), Yulaf, Kanola

Bitkisel Üretim ÇKS/TBS Birimi Çalışmaları

2021 yılı Çiftçi Kayıt Sistemine başvurular 30.06.2021 tarihinde sona ermiştir. 2021 yılı Çiftçi Kayıt Sistemi ürün güncellemeleri veri girişleri tamamlanmıştır.

2021 yılı Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği ve Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği başvuruları tamamlanmıştır.

Tablo: 2020 Yılı Bitkisel Üretim Desteklemeleri (İl Genel)

Desteklemeler	İşletme Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)
Mazot, Gübre ve Toprak Analizi Desteği (2020)	8.117	11.987.211,89
Sertifikalı Tohum Desteklemesi (2020)	1.075	570.905,72
Sertifikalı Fidan Desteklemesi (2020)	75	346.645,07
Yağlı Tohumlu Bitki Prim Desteklemesi (2020)	1.108	3.307.958,39
Hububat ve Baklagiller Prim Desteği (2020)	2.355	3.144.539,78
Çatak Desteklemesi (2020)	153	299.992,29
Organik Tarım 2020	13	6.717,10
Toplam		19.663.970,24

Tohumluk Bayi Denetimleri

İlimizde toplam 35 adet tohum bayii, 5 adet fide yetiştiricisi, 3 adet süs bitkisi yetiştiricisi, 1 adet tohum işleyicisi, 1 adet fidan üreticisi, 2 adet tohum üreticisi ve 39 adet tohum yetiştiricisi bulunmaktadır.

2021 yılı için 1. altı aylık dönemde toplam 34 adet Tohumluk Bayi denetimi yapılmıştır. Denetimlerde bayilerin depo ve satış ofislerinde yönetmelikte belirtilen uygun fiziksel şartlarda depolanarak satışa sunulup sunulmadığı koşulları ile TODAB üyeliklerinin bulunup bulunmadığı ve Tohumluk Bayilik yetki belgelerinin son geçerlik tarihleri kontrolü yanında tohum standartlarıyla, etiket bilgileri ve ambalajlı olup olmadığı hususları kontrol edilmiştir. “Tohumluk Bayii” belgeleri yenileme müracaatında bulunan 5 bayide denetim çalışması yapılarak belgelendirme yapılmıştır. 16 adet “Tohum Yetiştirici Belgesi”, 4 adet “Fide Üretici Belgesi”, 1 adet “Tohum Üretici Belgesi” verilmiştir.

2021 yılı için 2. altı aylık dönemde toplam 29 adet denetim yapılmıştır. Denetimlerde bayilerin depo ve satış ofislerinde yönetmelikte belirtilen uygun fiziksel şartlarda depolanarak satışa sunulup sunulmadığı koşulları ile TODAB üyeliklerinin bulunup bulunmadığı ve Tohumluk Bayilik yetki belgelerinin son geçerlik tarihleri kontrolü yanında tohum standartlarıyla, etiket bilgileri ve ambalajlı olup olmadığı hususları kontrol edilmiştir. “Tohumluk Bayii” belgeleri yenileme müracaatında bulunan 1 bayide denetim çalışması yapılarak belgelendirme yapılmıştır.

Bayiler ile ilgili olarak Tarım Bilgi Sisteminde TVYS (Tohumluk Veri Yönetim Sistemi) modülü aktif hale getirilmiş olup ilimizde tohumluk sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşların (Fide, Fidan, Süs Bitkisi, Tohum Üreticileri, Yetiştiricileri, İşleyicileri, Tohumluk Bayileri, Doku

Kültürü ile Fidan Üreticileri vb.) sisteme kayıtları yapılmıştır.

Ayrıca ilimizde faaliyet gösteren fidan, fide ve süs bitkisi üreticilerinin rutin denetimleri yapılmıştır.

87 adet tohumluk buğday beyannamesi sisteme işlenip tarla kontrol raporları düzenlenerek ilgili firmalara gönderilmiştir. 14 adet standart meyve beyannamesi sistemde çeşit doğruluk kontrolleri yapılmış olup tarla kontrol raporları düzenlenecektir. 8 adet standart aşılı asma fidanı beyannamesi sistemde çeşit doğruluk kontrolleri yapılmış olup tarla kontrol raporları düzenlenecektir.

Organik Tarım

İlimizde 2021 yılı üretim sezonunda Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşları tarafından 73 üreticiye Organik Tarım Sertifikası verilmiş olup, sezon içerisinde 1 hayvansal üretim yapan işletme denetimi ve 2 adet satış yeri denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

2021 yılı içerisinde ilk defa organik tarıma başlayan 10 üreticimiz Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu firması ile sözleşme imzalayıp üretim yapmıştır.

Ürün Adı	Ürün Statüsü	Ana Ürün- Ara Ürün	İl Adı	İlçe Adı	Çiftçi Sayısı Toplamı	Üretim Alanı (da) Toplamı	Üretim Miktarı (kg) Toplamı
Ayçiçeği	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	1	200
Ayva	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	İnhisar	2	7,387	30.500
Ayva	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	1,487	4.014,9
Balkabağı	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	1	1.000
Boş Bırakılan Arazi	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	3,493	0
Buğday	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Bozüyük	1	36,178	3.617,8
Erik	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	İnhisar	1	0,461	600
Erik	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	2	500
Fındık	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	7	206,5
İncir	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	İnhisar	5	6,147	10.300
Kavaklık	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	3,02	105,7
Mısır	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	4,9	1.365
Nadas	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	İnhisar	1	22,71	0
Nar	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	İnhisar	70	766,579	1.108.695
Trabzon Hurması	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	İnhisar	3	2,903	3.050,001
Yonca	Organik	ÇKS- Ana Ürün	Bilecik	Pazaryeri	1	5,036	2.261,47
Toplam					92	871,301	1.166.416,37
Mükerrer Olmayan Toplam Üretici Sayısı						73	

İyi Tarım Uygulamaları

15 Ocak 2018 tarih ve 30302 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2018 yılı yatırım programında "Sürdürülebilir Bitkisel Üretim Teknikleri Yaygınlaştırma ve Kontrolü Projesi" kapsamında yer alan ilimiz "Bilecik İli Çukurören Köyü Acı Biberinde İyi Tarım Uygulamaları" Projesi için köy muhtarlığı ile bağlantıya geçilerek proje uygulayıcı 9 üretici ve toplamda 108,787 dekar alan belirlenmiştir ve proje uygulanmıştır.

2021 yılında da danışmanlığımı Şube Müdürlüğümüzün yaptığı Proje Çalışmaları kapsamında Kızıldağlar köyü merkezinde "Proje ve İyi Tarım Uygulamaları" konularında 4 adet bilgilendirme eğitim toplantıları yapılmıştır. 08/06/2021 tarihinde İyi Tarım Uygulamaları Kontrol ve Sertifikasyon Kuruluşu ile üreticiler arasında sözleşmeler imzalanmıştır. Proje çalışmaları 2021-2023 yılları arasında kapsamakta olup 9 üreticiye kontrol sertifikasyon kuruluşu tarafından iyi tarım sertifikaları verilmiştir.

İlimizde 2021 yılı içerisinde Çukurören köyünde 9 bitkisel üretim yapan ve Osmaniye ilçesinde 1 hayvansal üretim yapan işletmelerin saha denetimi yapılmıştır.

Bitki Koruma Hizmetleri

Süne Mücadelesi

İlimizde 2021 yılı süne mücadelesi survey çalışmaları öncesinde her yıl yapılan Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından düzenlenen süne survey ekiplerinde görevli 14 teknik elemana hizmet içi eğitim COVID-19 pandemisi nedeniyle uzaktan eğitim şeklinde yapılmıştır.

Süne Kıymetlendirme Sürveyleri; 131 köyde toplam 275.000 dekar alanda 8 teknik ekiple yürütülmüştür. İlimizdeki sürvey sonuçları 0,0-0,49 adet/m² dir. Dane emgi oranını tespit etmek amacıyla 38 adet buğday numunesi alınarak analize gönderilmiştir.

Yine Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün yazısı ile Yumurta parazitoit sürveylerine başlanması bildirimini ardından sürvey çalışmalarına başlanmış olup parazitlenme oranı % 87,25'tir.

Tablo: Bilecik İli 2021 Yılı Süne Nimf Sürvey Raporu

İlçe	Hububat Ekim Alanı (da)	Sürvey Yapılan Alan (da)	m ² de ortalama kışlanmış ergin adedi ve alanı (da)			Parazitlenme nedeniyle ilaçlama dışı bırakılan alan(da)
			0-3,9	4-9,9	10 ve üzeri	
Merkez	68.950	61.000	61.000	-	-	61.000
Osmaneli	56.300	26.730	26.730	-	-	26.730
İnhisar	4.700	4.500	4.500	-	-	4.500
Söğüt	70.000	42.000	42.000	-	-	42.000
Gölpazarı	38.750	30.100	30.100	-	-	30.100
Bozüyük	56.127	44.300	44.300	-	-	44.300
Yenipazar	45.809	35.000	35.000	-	-	35.000
Pazaryeri	48.000	33.000	33.000	-	-	33.000
TOPLAM	388.636	276.630	276.630	-	-	276.630

Tablo: Bilecik İli 2021 Yılı Süne Kıymetlendirme Sürvey Raporu

İlçe	Hububat Ekim Alanı (da)	Sürvey Yapılan Alan (da)	m ² de ortalama kışlanmış ergin adedi ve alanı (da)			Eğitim Yapılan Çiftçi Sayısı
			0,0 - 0,49	0,5 - 0,79	0,8 ve üzeri	
Merkez	68.950	61.000	61.000	-	-	10
Gölpazarı	56.300	26.730	26.730	-	-	25
Yenipazar	4.700	4.500	4.500	-	-	-
İnhisar	70.000	42.000	42.000	-	-	-
Söğüt	38.750	30.100	30.100	-	-	-
Bozüyük	56.127	44.300	44.300	-	-	-
Pazaryeri	45.809	35.000	35.000	-	-	-
Osmaneli	48.000	33.000	33.000	-	-	-
TOPLAM	388.636	276.630	276.630	-	-	35

Entegre ve Kontrollü Çiftçi Mücadelesi

Kirazda Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY)

Ülkemizde Entegre Mücadele prensipleri doğrultusunda üretim yapılması ve pestisit kullanımının kontrolü ile doğal dengeyi koruyan, pestisit kalıntısı bulunmayan temiz, kaliteli ürün elde etmek amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olan Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi projeleri 2021 yılı uygulama talimatı ve programları gereğince İlimiz için kiraz kapsama alınmıştır.

Tablo: Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) Projesi Uygulama Programı

İlçe Adı	Köy/Belde Sayısı	Üretici Sayısı	Bahçe / Tarla Sayısı	Uygulama Alanı (Da)	Tahmini Üretim Miktarı (Ton)
Merkez	2	6	15	105.477	83
Gölpazarı	2	4	4	27.396	17
Genel Toplam	4	10	19	132.873	100

Merkez Örenköy, Yeniköy köyleri ile Gölpazarı İlçesinin Çımışkı, Arıcaklar köylerinde ve Çay Mahallesinde tarla okulları düzenlenerek çiftçilere yetiştiricilik bilgileri ile birlikte gübre ve ilaç tavsiyeleri çiftçilerimize verilmiştir. EKÜY uygulanan alanlardan programda belirtilen ürün örnekleri Haziran ayında alınıp Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderilerek kalıntı analizi yaptırılmıştır.

Numune sonucu temiz olarak tespit edilen çiftçilerimize EKÜY mavi bayrak ve etiketleri verilmiştir.

Entegre Mücadele

2021 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programında İlimizde yapılması planlanan Entegre Mücadele programı kapsamında köyler, çiftçi sayıları ve alanları belirlenerek Entegre Mücadele çalışma planları oluşturuldu.

Ülkemizde tarladan sofraya güvenilir gıda arzının sağlanması, taze sebze ve meyvede ihracat ve iç tüketimde kalıntı sorununun yaşanmaması, çevre ve insan sağlığı ile doğal dengenin korunması amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülmekte olan Entegre Mücadele (EM) projeleri 2021 yılı uygulama talimatı ve programları gereğince, İlimiz Uygulama Programında; kiraz, şeftali, buğday, zeytin, ayva ve örtüaltı entegre mücadele kapsama alınmıştır.

Tablo : 2021 Yılı Entegre Mücadele Projesi Uygulama Programı

Bitkisel Ürün	İldeki Toplam Ekiliş Alanı	Uygulama Yapılan Bahçe tarla Sayısı	Uygulama	
			Üretici Sayısı	Alan (da)
Şeftali Entegre Mücadele	21.700	22	20	202.5
Kiraz Entegre Mücadele	15.836	40	30	373,568
Zeytin Entegre Mücadele	10.572	50	22	211,406
Buğday Entegre Mücadele	337.400	226	76	2.229,73
Örtüaltı Entegre Mücadele	3.672	20	12	50
Ayva Entegre Mücadele	1.661	25	12	189

Entegre mücadele için seçilen çiftçilere yetiştiricilik bilgileri yerinde tarlada verilmektedir. Kullanılacak bitki koruma ürünleri tavsiye yoluyla çiftçilerimize bildirilmiştir. Entegre Mücadele bahçeleri için Zeytin Güvesi, Elma İç Kurdu, Örtüaltı Domates Güvesi tuzakları asılmıştır. Diğer tuzaklar zararlı çıkış tarihlerine göre asılıp takibi yapılmıştır. 2021 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı gereğince yapılan Entegre Mücadele Çalışmalarının sonuç raporları Bakanlığa gönderilmiştir.

Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

2021 yılı Entegre Mücadele ve Tahmin Uyarı Çalışmalarında kullanılmak üzere Bakanlığımız tarafından gönderilen tuzaklar ve feromonları meyve ve sebzenin yoğun olarak üretildiği Merkez İlçe köyleri ile diğer ilçelerindeki bahçelere asılmak üzere dağıtımı yapılmıştır.

Tablo: Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

Sıra	Mücadele Edilen Zararlı Organizma	Tuzak+Feromon Kit sayısı
1	Elma Gövde Kurdu	10
2	Kiraz Sineği	15
3	Doğu Meyve Güvesi	12
4	Bağ Salkım Güvesi	16
5	Domates Güvesi	15
6	Yazıcı Böcek	10
7	Zeytin Sineği	15
8	Zeytin Güvesi	16
9	Yeşil Kurt	24
10	Akdeniz Meyve Sineği	84

Devlet Yardım Mücadelesi

Geniş ve toplu alanlarda yayılış gösteren ve topluca mücadelesi gereken zararlı organizmalara karşı girdileri kısmen devletçe karşılanan ve mücadelesi çiftçiler tarafından yapılan mücadele şeklidir.

ISPM 15

Bakanlığımız Tarafından 25.05.2019 Tarih 30784 Sayılı Resmi Gazetede Yayınlanan Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre, 11 adet ISPM-15 firmasının tüm denetim işlemleri ilk altı aylık ve ikinci altı aylık olmak üzere iki dönem halinde 22 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

ISPM-15 standardına göre ihraç edilen ürün ne olursa olsun her türlü ahşap ambalaj malzemesi (kalınlığı 6 mm.den az olanlar hariç olmak üzere, palet, sandık, kasa, takoz vb.) işleminden geçirilmiş (ısıtıl işlem) ve işaretlenmiş olmak zorundadır. Isıl işlem ile işaretleme ancak yetkili firmalar tarafından yapılabilmektedir. İlimizde halen faaliyet gösteren 11 firma bulunmaktadır.

Karantina Hizmetleri-Survey Çalışmaları

2021 yılında Karantinaya Tabi Zararlı Organizma Sürveyleri Kayıt Sistemine (KASKs) Tarım Bilgi Sistemi üzerinden giriş yapılarak sonuç raporları Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Tablo: Survey Programı

Gerçekleşen Alan (da)	Ürün	Zararlı Organizmalar	Sürvey Programı
20,614	Ayva	<i>Monilinia fructicola</i>	Keşif
1.014	Ceviz	<i>Erschoviella musculana</i>	Keşif
1.229	Domates	<i>Lasioptera spp.</i>	Keşif
	Domates	<i>Tomato brown rugose fruit tobamovirus (ToBRFV)</i>	Keşif
	Domates	<i>Tomato spotted wilt tospovirus</i>	Keşif
1.818	Kiraz	<i>Anoplophora chinensis</i>	Keşif
	Kiraz	<i>Drosophila suzuki</i>	Sınırlandırma
	Kiraz	<i>Monilinia fructicola</i>	Keşif
	Kiraz	<i>Plum pox potyvirus</i>	Sınırlandırma
67.409	Şeftali	<i>Drosophila suzuki</i>	Keşif
	Şeftali	<i>Plum pox potyvirus</i>	Sınırlandırma
	Şeftali	<i>Xylella fastidiosa</i>	Keşif
98,781	Üzüm	<i>Candidatus Phytoplasma solani (BN) - Candidatus P.vitis (FD)</i>	Keşif
	Üzüm	<i>Drosophila suzuki</i>	Keşif
	Üzüm	<i>Xylella fastidiosa</i>	Keşif

2021 Yılı Özel Sürvey Programı

Bilecik	Candidatus Phytoplasma vitis (Flavescence Doree Phytoplasma-FD), Candidatus Phytoplasma solani (Bois noir-BN)	S
Bilecik	Şarka virüsü (Plum pox potyvirus PPV)	S

2021 Yılı Genel Sürvey Programı

İlçeler	Zararlı Organizma / Program	
Tüm İlçeler	Candidatus Phytoplasma vitis (Flavescence Doree Phytoplasma-FD), Candidatus Phytoplasma solani (Bois noir-BN)	K
	<i>Epirix similaris</i>	K
	Kanadı noktalı sirke sineği (<i>Drosophila suzuki</i>)	S
	Turunçgil uzun antenli böceği (<i>Anoplophora chinensis</i>)	S
	<i>Xylella yaprak yanıklığı</i> (<i>Xylella fastidiosa</i>)	K
	Çiçek ve meyve monilyası (<i>Monilinia fructicola</i>)	K
	Ceviz güvesi (<i>Erschoviella musculana</i>)	K

Konukçu	Ülkemizde varlığı bilinmeyen zararlı organizmalar (6 z.o)
Asma	Candidatus Phytoplasma vitis (Flavescence Doree Phytoplasma-FD), Candidatus Phytoplasma solani (Bois noir-BN)
Zeytin - Bağ	<i>Xylella yaprak yanıklığı</i> (<i>Xylella fastidiosa</i>)
Nar	Narda Bakteriyel Yanıklık (<i>Xanthomonas axonopodis punicae</i>)
Polifag (Meyve)	Çiçek ve meyve monilyası (<i>Monilinia fructicola</i>)
Ceviz	Ceviz güvesi (<i>Erschoviella musculana</i>)
Konukçu	Ülkemizde sınırlı olarak bulunan zararlı organizmalar (13 z.o)
Patates	Patates siğili (<i>Synchytrium endobioticum</i>)
	Bakteriyel solgunluk ve patates kah. çürüklüğü (<i>R.solanacearum</i>)
	Patates halka çürüklüğü (<i>C. michiganensis</i> subsp. <i>sepedonicus</i>)
	Patates kist nematodları (<i>Globodera rostochiensis</i> , <i>G. pallida</i>)
	Patates kök ur nematodları (<i>Meloidogyne chitwoodi</i>)
	Patates güvesi (<i>Phthorimaea operculella</i>)
Taş çekirdekler	Şarka virüsü (Plum pox potyvirus PPV)
Domates	Domates lekeli solgunluk virüsü
	<i>Lasioptera</i> sp.
Polifag	Turunçgil uzun antenli böceği (<i>Anoplophora chinensis</i>)
Meyve	Kanadı noktalı sirke sineği (<i>Drosophila suzuki</i>)

Denetim Hizmetleri

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi

Pestisit denetim talimatı gereği ilimizde 2021 yılı üretim sezonunda kalıntı izleme programı dahilinde 35 adet marul, 5 adet taze fasulye, 4 adet domates, 8 adet kiraz, 18 adet şeftali, 40 adet ayva, 6 adet ıspanak olmak üzere toplamda 116 adet ürün numunesi üretim sezonu içerisinde alınarak Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmiştir.

2 adet Ayva ürününde yasaklı aktif madde tespit edildiği için cezai idari yaptırım süreci başlatılmıştır. 6.068 TL para cezası kesilmiştir. Alınan 15 adet marul numunesi Bursa Gıda ve Yem Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Hasat öncesi denetim uygulamaları, bitki koruma ürünleri uygulama mevzuatları, bölgede yapılan hatalı uygulamalar ve doğru bitki koruma ürününün kullanımı, idari yaptırımlar ile diğer ilgili konularda bilgilendirme yapmak üzere 2021 yılında eğitimler yapılmıştır.

Tablo: Bilecik İli 2021 Yılı Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Uygulama Özeti

Ürün	Söz Konusu Ürün İçin İldeki Toplam Üretim Alanı	2021 Programı	2021 Gerçekleşme	Gerçekleşme %	Mrl Üstü Tespit Sayısı	Tavsiye Dışı Tespit Sayısı	Yasaklı Aktif Tespit Sayısı	Söz Konusu Ürün İçin Uygulanan Toplam İdari Para Cezası Miktarı (TL)	İmha Edilen Ürün Miktarı (Kg)	Söz Konusu Üründe Denetimler İle İlgili Bilgilendirme Yapılan Köy Sayısı	Söz Konusu Üründe Denetimler İle İlgili Bilgilendirme Yapılan Üretici Sayısı
Marul	1648,909	35	35	100						6	40
Kiraz	15836,35	8	8	100						4	16
Şeftali	20598,87	18	18	100						8	30
T.Fasulye	1375,15	5	5	100						1	10
Domates	2940,9	4	4	100						2	12
Ayva	1661,556	40	40	100		2		6.068,00		5	60
Ispanak	764,699	6	6	100						4	12
Toplam	44.826,52	116	116			2		6.068,00		30	180

Denetimlerde İl Genelinde Görevli Teknik Personel Sayısı: 2

Bitki Sağlık Sertifikası

İlimizde ihracat yapan firmalarla, 2021 yılı içerisinde 69 adet bitki sağlığı sertifikası düzenlenmiş olup, 58 adet sertifika un amaçlıdır ve 12.607.000 kg un ihraç edilmiştir. 11 adet sertifika ise şerbetçi otu peleti olup, 28.540 kg ihraç edilmiştir.

Bitki Koruma Ürünleri Bayi Denetimleri

Bitki koruma ürünlerinin toptan ve perakende satılması ile depolanması hakkında yönetmelik gereği Bakanlıkça onaylı bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende olarak satışında ve depolanmasında kimlerin yetkili olduğu, bu işi yapacakların görev, yetki ve sorumlulukları, toptan ve perakende satış yerlerinin özellikleri, bu yerlerin açılması, işletilmesi, yer değişikliği, devri ve kapanması ile bu ürünleri toptan veya perakende satacak ve depolayacakların uyması gereken usul ve esaslar kapsamında bitki koruma ürünü bayileri ile ilgili iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir.

İlimizde 2021 yılında 35 adet bitki koruma bayisi ve 1 adet bitki koruma ürünü bayisi deposu olmak üzere her biri en az 4 defa olmak üzere toplam 160 denetim gerçekleştirilerek tespit edilen eksiklikler ile ilgili çalışmalar yürütülmüştür.

2021 yılı içinde 2 BKÜ bayinin izin belgeleri iptal edilerek kapatılmış, 5 BKÜ bayiye izin belgesi düzenlenerek açılmış, 1 BKÜ bayide sorumlu yönetici değişikliği gerçekleşmiş, 2 BKÜ bayinin yer değişikliği dilekçeleri olup 1 bayinin işlemleri tamamlanmış ve 1 bayinin işlemleri halen devam etmektedir. 1 BKÜ bayinin izin belgesi askıya alınmış, 1 BKÜ bayisine depo izni verilmiş, şirket sahibi vefat eden 2 BKÜ bayimizin kapatma işlemleri halen devam etmekte, 3 BKÜ bayisinde yediemin işlemi gerçekleşmiş, 1 bayimizde numune alma işlemleri gerçekleşmiş, il merkezi ve ilçe pazarlarında izinsiz BKÜ satışları denetimleri üç aylık dönemler halinde yılda 4 defa gerçekleştirilmiş ve piyasa kontrolleri yıl boyunca yapılmıştır.

Gübre Bayi ve Üretici Denetimleri

Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği gereği 2021 yılı 61 adet Kimyevi Gübre Bayi ve 6 adet gübre üreticisi denetim çalışmaları yapılmıştır. Bu denetimlerde toplam 146 adet denetim ve 206 adet ürün incelemesi yapılmıştır.

Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri

İşlemler, bitki ve bitkisel ürünlerde bitki koruma ürünlerinin uzman kişilerce önerilmesi, uygulanması ve gerekli kayıtların tutularak, güvenilir gıda üretimi ve izlenebilirliğin sağlanması amacıyla 03.12.2014 tarih ve 29194 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Önerilmesi, Uygulanması ve Kayıt İşlemleri Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

2021 yılında Üretici Kayıt Defteri tutma zorunluluğu olan ürünler için 50 yeni üreticiye Üretici Kayıt Defteri verilmiştir. 9 üreticimize eğitim verilerek “Bitki Koruma Ürünü Uygulama Yetki Belgesi” verilmiştir.

Bitki Pasaportu

Zararlı organizma taşıyıcısı olabilecek bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeleri üreten ithalatı ve ticaretini yapan ve depolayanları kayıt altına almak, bu materyallerin hareketlerini izlemek, Bitki Pasaportu yönetmeliğinde yer alan bir zararlı organizmaya rastlanması durumunda kaynağı bulunarak gerekli tedbirleri almaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. İlimiz genelinde 1 resmi, 5 özel aktif operatör bulunmaktadır.

Biçerdöver Hasat Kontrolleri

2021 yılı hasat sezonunda İlimizde 142 biçerdöver kontrol çalışmaları yapılmıştır.

Kenevir Yetiştiriciliği ve Yönetmeliği

İl ve İlçe müdürlüklerince Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında yönetmelik gereği çalışmalar yapılmaktadır.

Şerbetçiotu Teknik Komite Çalışmaları

Şerbetçiotu Teknik Komite toplantısı Vali Başkanlığında İlçe Kaymakamının katılımıyla alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı Ziraat Mühendislerinin katılımı 30 Nisan 2019 tarihinde düzenlenmiştir.

Alıcı kuruluş yetkilileri, üretici örgüt temsilcileri ile konu uzmanı ziraat mühendislerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda şerbetçiotu alım fiyatı belirlenmiştir. İl Müdürlüğümüzden bir üyenin, Tarbes A.Ş.den iki üyenin, Ot-Gül Kooperatifinden iki üyenin ve Pazaryeri Ziraat Odasından iki üyenin katılımıyla “Hasat Tespit Komisyonu” oluşturularak her çeşit için ayrı ayrı

hasat tarihleri belirlenerek bu tarihlerde ürünün hasat edilmesi sağlanması, tesislerde telli üretim yapan üreticilere makine ile hasatta öncelik tanınması ve toplama makinesi ücretinin alım yapacak firma tarafından belirlenmesi, 2019 yılı belirlenen alım fiyatları üzerinden artış oranları 2020 ve 2021 yıllarında Haziran ayı resmi TÜFE rakamlarına ilave %2 fiyat artışı eklenerek hesaplanması kararları alınmıştır.

Tablo: 2021 Yılı Şerbetçiotu Alım Fiyatları

Çeşit	Fiyat (TL/Kg)
Aroma	16,10
Brewers Gold	15,75
Ege	15,75
Erciyes	15,75
Pazaryeri	15,75

Diğer Eğitim-Yayım Faaliyetleri

Tablo: 2021 Yılı Eğitim-Yayım Faaliyetleri

Faliyetin Adı	Faaliyetin Yeri	Tarih (Ay)	Toplantı Sayısı	Katılımcı Sayısı	Yayım Aracı
Meyve ve Sebzelerde Sulama ve Gübreleme Eğitim Toplantısı	Osmaneli	Ocak	1	89	Projeksiyon
Hububat Yetiştiriciliği Hastalık ve Zararlıları Bilgilendirme Toplantısı	Beyce	Şubat	1	35	Projeksiyon
Meyve Ağaçlarında Aşılama ve Budama Eğitimi	Merkez	Mart	1	66	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Merkez	Haziran	1	42	Projeksiyon
Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Bilgilendirme Toplantısı	Çukurören	Haziran	1	12	Projeksiyon
İyi Tarım Uygulamaları ve Organik Tarım Eğitim Toplantısı	Çukurören	Haziran	1	12	Projeksiyon
Tarım Ürünleri Hasadı Hijyeni Eğitim Toplantısı	Çukurören	Haziran	1	11	Projeksiyon
BKÜ uygulayıcı Yetki belgesi Eğitimi	Çukurören	Haziran	1	11	Projeksiyon
Anız Yangınlarının Önlenmesi Eğitim Toplantısı	Beyce	Temmuz	1	26	Projeksiyon
Lavanta Yetiştiriciliği Eğitimi	Osmaneli	Ağustos	1	16	Projeksiyon
Tarımda İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	Çukurören	Eylül	1	9	Projeksiyon
Temel İlk Yardım Eğitimi	Merkez	Eylül	1	14	Projeksiyon
Ceviz Yetiştiriciliği Eğitim Toplantısı	Gölpazarı	Kasım	1	125	Projeksiyon
Toprak Analizi için Numune Alma Eğitimi	Yeniköy	Kasım	1	20	Projeksiyon

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Bakanlığımızın program ve hedeflerini gerçekleştirmek üzere hayvancılık işletmeleri kayıt altına alınarak hastalık, aşılama, hayvan hareketlerinin kontrolü ve denetimleri için HAY-BİS (Hayvancılık Bilgi Sistemi) veri tabanı kullanılmaktadır. Yıl boyunca işletme ve hayvanların kayıtlarının güncelleme çalışmaları sürdürülmektedir. 2021 yılı HAYBİS sistemine kayıtlı hayvancılık işletme sayısı 5.284'tür.

2021 Yılı Mücadele Raporu

Hayvancılık sektörü açısından büyük bir potansiyele sahip olan ülkemizde; hayvan varlığımızı bulaşıcı, salgın ve paraziter hastalıklardan koruma, ayrıca insan sağlığı yönünden zoonoz hastalıklar ile mücadele çalışmaları; Bakanlığımız 18.02.2021 tarihli ve 2021/05 nolu Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü konulu Genelgesi ve 2021/01 nolu Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı doğrultusunda, 2021 yılında ilimizde aşağıda arz ettiğimiz program ve projeler halinde yürütülmektedir.

Aşılama Faaaliyetleri

Şap Koruyucu Aşılamaları

Bakanlığımızca şap hastalığının eradikasyonu amacıyla 2014 yılından itibaren risk bazlı stratejik plan uygulamaya konulmuştur. Plan gereğince Ege ve Marmara bölgesince aşıları aralık hedeflenmiştir. Aşılama çalışmaları İlkbahar ve Sonbahar kampanyalarıyla 2 dönemde yapılmaktadır. Söz konusu plan çerçevesinde İlkbahar dönemi aşılamaları hayvanların meraya çıkışlarından önce bitirilecek şekilde planlanmıştır.

İlimizde İlkbahar ve Sonbahar Aşılama Kampanyası döneminde toplam 72.088 büyükbaş hayvan aşılanmıştır. Bakanlığımız talimatları doğrultusunda 2021 yılında İl dışına çıkan 1.557 küçükbaş kurbanlık hayvana şap aşılması yapılmıştır.

Anthrax Koruyucu Aşılamaları

İlimiz Osmaneli İlçesinde aşılama programına alınan 100 büyükbaş, 300 küçükbaş hayvan aşılanmıştır.

LSD (Lumpy Skin Disease) Koruyucu Aşılamaları

LSD Hastalığının Kontrolü ve Önlenmesi Projesi kapsamında 2021 yılı içinde 39.730 hayvan aşılama programına alınmış olup, 37.509 hayvan aşılanmıştır. %94,41'lik başarı elde edilmiştir.

Kuduz (Kelev) Koruyucu Aşılamaları

Programa alınan 5.655 baş kedi-köpeğe karşılık; 4.972 baş kedi-köpek aşılanmıştır. %87,92 lik başarı elde edilmiştir.

Brucella Koruyucu Aşılamaları

Brucella Koruyucu Aşılamaları 2011 yılında Brusella'nın yaygınlığı konusunda yapılan çalışmanın sonuçları, hastalığın eradikasyonunu sağlamış ülkelerin mücadele stratejileri çerçevesinde Bakanlığımız uzmanları tarafından değerlendirildiğinde, ülkemizde Brusella ile mücadelede kitle aşılaması yapılmasının en etkili yöntem olduğuna, kitle aşılamasının ise her yaştaki hayvana güvenilir olarak uygulanabilecek konjunktival (göz) aşılama ile yapılmasına karar verilmiştir.

Brusella Konjunktival Aşı ile Kontrol ve Eradikasyonu Projesi gereği 2021 yılı Koyun-Keçi Brucellosis (Rev-I) Aşılama Programı kapsamında İlimizde 18.622 adet küçükbaş hayvan aşılanmıştır.

2021 yılı Sığır Brucellosis (S-19) Aşılama Programı çerçevesinde İlimizde 5.997 dişi sığır aşılanmıştır.

Koyun Keçi Vebası Koruyucu Aşılamaları

Türkiye genelinde daha önce çeşitli sebeplerle aşılanamayan hayvanlar ile 2021 yılında program dahilinde İl genelinde yeni doğan tüm kuzu ve oğlakların aşılanması hedeflenmiştir. İlimizde programa alınan 57.400 küçükbaş hayvana karşılık 51.325 küçükbaş hayvan aşılanarak % 89,42'lik fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Tablo: 2021 Yılı Aşılama Faaliyetleri

İlçeler	Şap			Kuduz	Brucella		Sağlık Taraması	Koyun Keçi Vebası	Anthrax		Koyun Keçi Çiçeği	Lumpy Skin
	B.Baş İlkbahar	B.Baş Sonbahar	K.Baş		Kedi-Köpek	Rev-I K.Baş			S-19 B.Baş	Muhtelif Baş		
Merkez	8.725	7.142	343	936	4.001	1.411	43.600	10.937			1.754	8.351
Bozüyük	5.049	4.944		1.800	4.800	1.017	34.936	12.000				5.326
Gölpazarı	3.639	3.136	186	522	1.500	600	18.436	5.200				3.653
İnhisar	275	250		199	1.096	40	4.836	2.693				283
Osmaneli	6.518	6.546	445	476	1.919	936	28.170	4.738	100	300		6.592
Pazaryeri	5.813	5.456	583	490	2.074	696	26.686	5.959				5.615
Söğüt	4.345	4.163		389	2.932	537	26.109	9.398				4.345
Yenipazar	3.340	2.856		160	300	760	11.160	400				3.344
Toplam	37.704	34.493	1.557	4.972	18.622	5.997	193.933	51.325	100	300	1.754	37.509

Hastalık Çıkış ve Sönüşleri

Tablo : İlimizde Çıkan ve Sönen Hastalıklar

İlçeler	Mah./Köy	Hastalık Adı	Çıkış Tarihi	Sönüş Tarihi
Merkez	Karaağaç	Koyun-Keçi Brusellozu	07.04.2020	10.02.2021
Söğüt	Gündüzbey	Koyun-Keçi Brusellozu	21.04.2021	03.09.2021
Merkez	Abadiye	Sığır Tüberkülozu	10.06.2021	08.09.2021
Merkez	Selbükü	Sığır Tüberkülozu	28.07.2021	24.10.2021
Bozüyük	Dodurga	Sığır Tüberkülozu	19.08.2021	Devam ediyor
Merkez	Yeniköy	Koyun-Keçi Brusellozu	03.09.2021	24.12.2021
Gölpazarı	Aktaş	Sığır Tüberkülozu	19.10.2021	Devam ediyor
Pazaryeri	Güde	Koyun-Keçi Brusellozu	22.11.2021	Devam ediyor

Isırık vakaları

2021 yılında 330 adet ısırık vakası Devlet Hastanesi tarafından Müdürlüğümüze bildirilmiş, bunların 39 adetinde gözlem sonucu herhangi bir araza rastlanmamış, 291 tanesi sahipsiz hayvan olduğundan gözlem altına alınamamıştır.

Kimliklendirme ve Diğer İşlemler

Küpeleme Çalışmaları

2021 yılı İl genelinde 10.303 çift büyükbaş , 53.967 çift küçükbaş kulak küpesi takılarak bu hayvanlar TURKVET Sistemi üzerinde tanımlanmıştır. Ayrıca 2.424 çift büyükbaş, 2.059 küçükbaş düşmüş küpesi takılmıştır.

TÜRKVET Komisyon Kararları

Merkez ve İlçelerden gelen canlandırma, ırk ve cinsiyet değişikliği dilekçelerine istinaden yerinde tespit edilerek 7 Türkvet Komisyon kararı Merkez için, 16 Türkvet Komisyon kararı ise İlçelerden gelen talepler doğrultusunda gerekli düzeltme işlemleri yapılmıştır. Türkvet Komisyon Kararları; 7 Merkez, 3 Osmaniye, 5 Bozüyük, 3 Söğüt, 3 Yenipazar, 2 Pazaryeri olmak üzere toplam 23 adettir.

Denetimler ve Ruhsatlandırmalar

Gıda İşyeri Denetimleri

Osmaniye İlçesinde bulunan rendering (kanatlı unu) tesisinin 2 adet rutin gıda denetimi yapılmıştır. Kırmızı et kesimhanesinde 6 adet, beyaz et kesimhanesinde 2 adet denetim yapılmıştır.

2021 yılı içerisinde İlimizde bulunan Su Ürünleri ve Salyangoz İşleme Tesislerinde ihracat mevzuatı kapsamında 22 adet tesis denetimi yapılmıştır.

Su Ürünleri Denetimleri

İç sularımızda sezonun açık olduğu dönemde ayda en az 1, sezon haricinde en az 2 ayda bir denetimler yapılmaktadır. Bunun yanısıra **735** amatör balıkçı denetimi yapılmıştır.

Balık Satış Yerlerinin Denetimleri

İl genelinde 132 adet parakende balık satış yeri denetlenmiştir. Ayrıca 4 işletmeye toplamda 12 adet yetiştiricilik tesis denetimi yapılmıştır.

Kanatlı İşletme Denetimleri

Tablo: Kanatlı İşletme Denetimleri

	Denetim /Survey Sayıları
Tavuk Vebası Aktif Survey	2 Köy (YENİPAZAR-OSMANELİ)
Tavuk Vebası Pasif Survey	71 KÖY 42 TİCARİ İŞLETME
İşletme (Kümes) Denetimleri	61
Kesimhane	2
Rendering	2
Ulusal Salmonella Kontrol Programı	3

Arıcılık İşletme Denetimleri

Bilecik Merkez İlçede 2021 yılı içinde 32 işletmede 1.854 adet kovanın, ihbari mecburi arı hastalıkları yönünden denetimi yapılmıştır.

Arıcılık Projeleri

1- Modern ve Teknik Arıcılık Yolunda Kovan Dağıtım Projesi

· 2021 yılı içerisinde proje kapsamında 80 yetiştiriciye 1.250 adet arı kovanı dağıtımını yapılmıştır.

2- Bal Arılarında Varroa Paraziti İle Mücadele Projesi

· Proje kapsamında 182 işletmeye 1.250 adet Flumetrim şerit 2.500 adet Amitraz (duman) dağıtımını yapılmıştır.

Av Bayii Denetimleri

56 adet av bayii denetimi yapılmıştır.

İdari Para Cezaları

Tablo: İdari Para Cezaları

Ceza Türü	(Adet)	(TL)
Bildirim Cezası	75	48.708 TL
Hareket cezası	4	14.538 TL
Toplam	79	63.246 TL

Kalıntı İzleme Çalışmaları

a) Ulusal Kalıntı İzleme Programı

Tablo: Ulusal Kalıntı İzleme Programı Kapsamında Alınan Numune Sayıları

Ürün	Planlanan	Gerçekleşen
Kanatlı	173	173
Su Ürünleri	10	10
İnek Sütü ve Diğer Sütler	8	8
Kırmızı Et (Büyükbaş)	20	20
Bal	1	1
Kırmızı Et (Küçükbaş)	1	1
Yumurta	0	0
Toplam	213	213

b) Hayvan, Hayvansal Ürün ve Yan Ürün İhracat Kontrolleri

Tablo: İhracat Numuneleri

Ürünler	İhracat Kontrollerinin Sayısı (Denetim)	Alınan Numune Sayısı	Yapılan Analiz Sayısı	Düzenlenen Sağlık Sertifikası Sayısı
Hayvansal Ürünler	58	22	119	172
Hayvansal Yan Ürünler	4	-	-	16

c) Hastalık Numuneleri

İlimizde 11 adet numune alınmış; 4 adedi pozitif, 7 adedi negatif çıkmıştır.

Tablo : Hastalık Numuneleri

İLÇE	MAHALLE/KÖY	ŞÜPHELENİLEN HASTALIK	SONUÇ
Merkez	Küplü	Sığır Brusellozu	Pozitif
Merkez	Yeniköy	Koyun Keçi Brusellozu	Pozitif
Osmaneli	Merkez	Anthrax	Red
Pazaryeri	Güde	Koyun Keçi Brusellozu	Pozitif
Pazaryeri	Kınık	Kanatlı Tifosu	Red
Pazaryeri	Kınık	Newcastle (Yalancı Tavuk Vebası)	Red
Pazaryeri	Güde	Scrapie	Red
Pazaryeri	Kınık	Avian İnfluenza	Red
Pazaryeri	Merkez/Beşikli	Koyun Keçi Brusellozu	Red
Pazaryeri	Merkez/Doğanlar	Koyun Keçi Brusellozu	Red
Söğüt	Gündüzbey	Koyun Keçi Brusellozu	Pozitif

d) Alıcı Ortam Suyu Numuneleri

6'şar aylık dönemler halinde 6 farklı noktadan toplam 12 adet numune alınmıştır.

Tablo: Alıcı Ortam Suyu Numune Noktaları

	Numune Noktaları	Irmak	Giriş/ Çıkış / Diğer	İlçe
1	Baharöz Köyü -KARASU	Karasu	Giriş	Bozüyük
2	Tuzaklı Köprüsü	Sakarya	Giriş	Söğüt
3	Kızıldamlar Göleti	-	Diğer	Merkez
4	Karasu/Bayırköy	Karasu	Çıkış	Merkez
5	Sakarya Nehri –Kum Ocağı	Sakarya	Çıkış	Osmaneli
6	Karasu/ Vezirhan	Karasu	Çıkış	Merkez

Serbest Veteriner Hekim Muayene ve Polikliniklerle İlgili Çalışmalar

İlimizde 17 adet ruhsatlı veteriner hekim muayenehanesi bulunmaktadır. 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik yönetmeliği hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Ayrıca 5996 sayılı kanuna dayanılarak yayımlanan 08 /10/2011 tarihli ve 28078 sayılı Ev ve Süs Hayvanlarının Üretim, Satış; Barınma ve Eğitim Yerleri ile ilgili yönetmelik hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Tablo: Serbest Veteriner Hekim Klinikleri

İlçe Adı	Muayenehane
Merkez	3
Bozüyük	2
Gölpazarı	3
Osmaneli	3
Pazaryeri	2
Söğüt	2
Yenipazar	2
Toplam	17

Tablo : Ev ve Süs Hayvanı Satış Yerleri

İlçeler	Ev ve Süs Hayvanları Satış Yerleri
Merkez	4
Bozüyük	3
Osmaneli	1
Toplam	8

Hayvansal Üretim Desteklemeleri

Tablo: 2021 Yılı İçerisinde İl Geneli Hayvansal Üretim Desteklemeleri

DESTEKLEMELER	İşletme Sayısı (Adet)	Miktar	Destek Miktarı (TL)
Yaş Koza Desteklemesi	83	5499,6 kg	439.968,00 TL
Arılı Kovan Desteklemesi	183	11.958 kovan	179.370,00 TL (2020 destekleme tutarı) (2021 yılı desteklemesi başvuru aşamasında)
Su Ürünleri Desteklemesi	4	733.354,75 kg	550.016,06 TL (2020 Yılı Üretimi için ödenen) (2021 yılı desteklemesi başvuru aşamasında)
Süt Desteklemeleri	870	8.065.228,50 lt	2.207.038,53 TL (2021 yılı ilk 6 ay ödenen)
Buzağı Desteklemesi	2.214	7359 Baş	2.877.070,50 TL (2020 destekleme tutarı) (2021 yılı desteklemesi başvuru aşamasında)
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi	603	61061 Baş	1.917.185 tı (2020 yılı destek tutarı) 2021 yılı başvuru aşamasında.
Sürü Büyütme ve Yenileme Desteklemesi	53	944 Baş	94.400 TL (2020 yılı destek tutarı) 2021 yılı başvuru aşamasında.
Anaç Manda Desteklemesi	2	11 Baş	2.750,00 TL (2020 yılı destek tutarı) 2021 yılı başvuru aşamasında.
Malak Desteklemesi	2	8 Baş	2.000 TL(2020 yılı destekleme tutarı) 2021 yılı başvuru aşamasında.
Çoban İstihdam Desteklemesi	10	10	50.000 TL (2020 yılı destekleme tutarı) 2021 yılı başvuru aşamasında.
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	147	1.007	245.907,50 TL (2020 desteklemesi) 2021 yılı başvuru aşamasında.
TOPLAM			8.565.705,59 TL

Hayvan Refahı

Canlı hayvan ticareti yapan satıcılara “Çalışma İzin Belgesi” canlı hayvan nakli yapan nakil aracı sürücü ve bakıcılarına “Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi”, hayvan nakliyesi ile uğraşan nakliyecilere “Nakliyecisi Yetki Belgesi”, hayvan refahı ve korunmasına ilişkin standartları taşıyan nakil araçlarına “Nakil Aracı Onay Belgesi” verilmektedir.

Ruhsatlandırmalar ve Belgeler

Tablo : Hayvan Pasaportu, Hayvan Listesi, İşletme Tescil Belgesi ve Diğer işlemler

S.N.	Verilen Belge	Adet
1	Pasaport	2.358
2	İşletme Tescil Belgesi	318
3	Hayvan Varlık Listesi	508
4	Veteriner Sağlık Raporu	603
5	Araç Dezenfeksiyon	197
6	İhracat Sağlık Sertifikası Düzenleme İşlemleri	43
7	Amatör Balıkçılık Belgesi	9
8	Arı Vize Belgesi	4
9	Arı Konaklama Bedeli	23
10	Arıcılık Kayıt Sistemi Belgesi	12
11	Arı Kovan Plakası	415
12	İşletme Tescil ve Devir İşlemleri Hizmet Bedeli	104
13	Destekleme Dosya Bedeli	428
14	Düşen Küpe Bedeli	767
15	Suni Tohumlama 500 lük Kontör	2
16	Sorumlu Veteriner Hekimlerce Düzenlene Dezenfeksiyon Belgesi Koçan Bedeli	1
17	Safkan Atların Damızlık Vize işlemleri	1
18	Safkan Tay Pedigri Müracatı (At Başı)	1
19	Mua.Pol.ve Hay.Hastanelerinde Çalışan Yrd.Sağ.Personelinin Çalışma İzin Belgesi	2
20	Serbest Vet.Hek.lerde Suni Toh.Yetki Belgesi	1
21	Muayenehane Ruhsatı	3
22	Vet.Hek.Çalışma İzin Belgesi	2
23	Sorumlu Vet.Hek.Çalışma İzin Belgesi	3
24	Vet.Hek.Mua. Ve Tıbbi Ür.Satış Ruhsatı	3
25	Canlı Hay.Taşıyan Araç. Sürücü Yeterlilik Belgesi	17
26	Canlı Hay.Bakıcılarına Ait Yeterlilik Belgesi	17
27	Canlı Hay.Taşıyan .Nakliyeci Yetki Belgesi	1
28	Canlı Hay.Tic.Yapan Satıcıların Çalışma İzin Belgesi (Celeplik)	1
29	Şap AŞISI (Tetra Volan Turkovac)	10
	TOPLAM	5.854

Hayvan Islahı

a) Koç Dağıtımı

2021 yılı içerisinde proje kapsamında 3 işletmeye 5 adet koç dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

b) Suni Tohumlama

İlimizde Suni tohumlamalar Özel Klinikler aracılığıyla yapılmakta olup 14 adet özel veteriner hekimin, 2021 yılı için suni tohumlama izinleri 1 yıl süre ile yenilenmiştir. 2021 yılı içerisinde 2 adet özel veteriner hekime suni tohumlama izni verilmiştir.

İhracat ve İthalat İşlemleri

İhracat ve İthalat İşlemleri

İthalat Hayvanlarla İlgili İşlemler

2021 yılında 123 baş damızlık sığır ithalatı yapılmıştır.

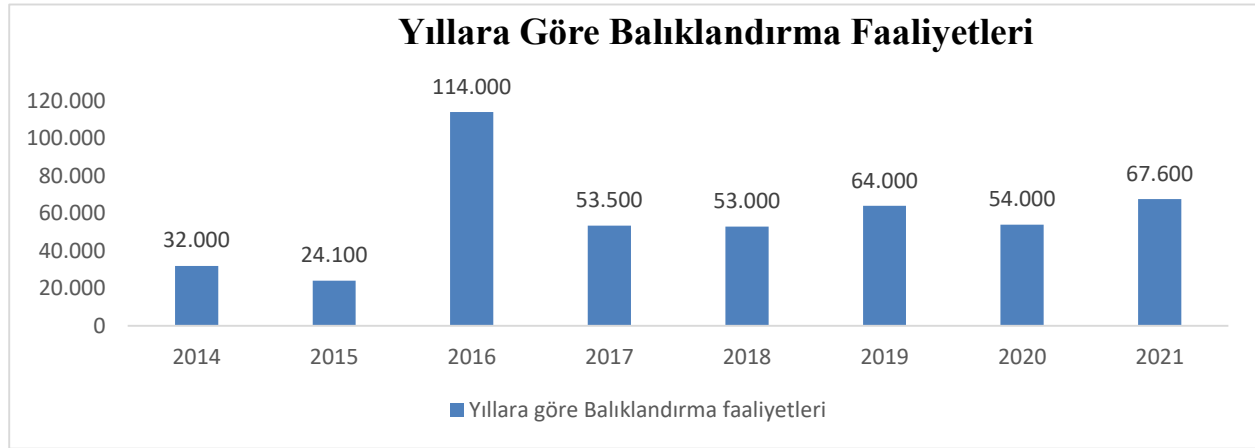
Tablo : İhracat İşlemleri

ÜRÜNLER	MİKTAR (Kg/Adet)	TUTAR (\$)	ÜLKE
Kara Salyangozu Dolması, Salyangoz Eti	460.094 kg	786.395 \$	Fransa
Hayvansal Gübre (Solucan Gübresi)	156.000 kg	50.750 \$	Lübnan
Kara Midye Kabuğu, İpek Böceği Kozası, Koza Döküntüsü	220.270 kg	2.405.311 \$	Fransa, Çin Halk Cumhuriyeti
Balıkçılık ve Su Ürünleri	819.634 kg	3.114.609 \$	Rusya, Çekya
Yumurta	5.253.120 adet	336.199 \$	Katar, Bayreyn
Kanatlı Eti ve Ürünleri	2.402.709 kg	3.755.821 \$	Irak, Dubai, Kıbrıs, Afganistan, Bahreyn, Bosna Hersek, Gana
TOPLAM		10.449.085 \$	

Balıklandırma Faaliyetleri

İlimizde toplam 16 adet Baraj gölü/gölet bulunmaktadır. Bunlardan 11 adedi Şube Müdürlüğümüz tarafından balıklandırılmıştır. 2014 yılında 32.000 adet, 2015 yılında 24.100 adet, 2016 yılında 114.000 adet, 2017 yılında 53.500 adet ve 2018 yılında 5 gölette ilimize tahsis edilen 53.000 adet balıklandırma çalışması yapılmıştır. 2019 yılında 10 gölete 64.000 adet, 2020 yılında ise 9 gölete 54.000 adet balıklandırma yapılmıştır. 2021 yılında ise 7 gölete 67.600 adet balıklandırma yapılmıştır.

Eğitim Çalışmaları

Tablo: 2021 Yılı Eğitim Çalışmaları

Düzenlenen Bilgilendirme Toplantısının Konusu	Yapıldığı Tarih (Ay)	Süresi (Gün)	Bilgilendirme Toplantısına Katılan Personelin		Toplantıda Kullanılan		
			Sayısı		Ünvanı	Basılı Materyal	Görüntülü Yayın Aracı
			E	K			
Köyler Yaşamalıdır Köyümde Yaşamak için Bir Sürü Nedenim Var Projesi Bilgilendirme	Haziran	1	14	0	Vet. Hekim, Ziraat Müh. Vet. Sağ. Tek.	-	Slayt gösterisi
Köyler Yaşamalıdır Köyümde Yaşamak için Bir Sürü Nedenim Var Projesi Hak Kazanan Yetiştiricileri Bilgilendirme	Haziran	1	16	1	Vet. Hekim Ziraat Müh. Vet. Sağ. Tek.	-	Slayt gösterisi
Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği	Aralık	1	4	1	Vet. Hekim, Ziraat Müh.	-	Slayt gösterisi
Çiğ Sütün Sözleşmeli Usulde Alım ve Satımı Çiğ Sütün Sınıflandırılması Ve Çiğ Süt Desteği	Aralık	1	16	1	Vet. Hekim Ziraat Müh. Vet. Sağ. Tek.	-	Slayt gösterisi
2021/05 sayılı hayvan hastalıkları ile mücadele genelgesi Türkvet, Vetbis, E İslah ITS, Hayvan Refahı, Kanatlı İş ve İşlemleri	Aralık	1	18	2	Vet. Hekim Ziraat Müh. Vet. Sağ. Tek.	-	Slayt gösterisi

TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 13. Maddesinde “Tarımsal amaçlı yapılar için, projesine uyulması şartıyla ihtiyaç duyulan miktarda her sınıf ve özellikteki tarım arazisi Valilik izni ile kullanılır.” denilmektedir. 2021 yılında ahır, kümes, bağ evi, tarımsal depo ve tarımsal entegre tesis yapım izni için toplam 58 adet müracaat olmuş ve 5403 sayılı kanununun 13.maddesi kapsamında değerlendirilerek 16,084346 ha alanda gerekli izinlendirme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo: Tarımsal Amaçlı Yapı İzinleri

Nevi	Adet	Uygun	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)
Ahır	16	16	1,3543	1,3543	
Ağıl	9	9	1,79002	1,79002	
Tarımsal Depo	3	3	0,0297	0,0297	
Bağevi	17	17	0,128314	0,120814	0,0075
Damızlık Kümes	2	2	0,94	0,94	
Etlik Kümes	7	7	11,786512	11,786512	
Yumurta Kümes	2	2	0,026	0,026	
Diğer Tarımsal Yapılar	1	1	0,012	0,012	
Soğuk Hava Deposu	1	1	0,025	0,025	
Toplam	58	58	16,091846	16,084346	0,0075

Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı

Tarım dışı amaçlı arazi kullanım talepleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 13. Maddesi kapsamında değerlendirilmektedir. 2021 yılında 22 adet müracaat kanun kapsamında değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır. Toplam 296,79926 ha tarım arazisine 5403 sayılı kanununun 13.maddesine göre tarım dışı kullanım izni verilmiş ve 0,9677 ha alanın tarım dışı amaçla kullanımı uygun görülmemiştir.

Tarım dışı amaçla kullanımı talep edilen 279,0302 ha alan kanun kapsamı dışında olduğundan (orman, nehir yatağı, arsa, taşlık vb.) faaliyetler uygun görülmüş ve çevre tarım arazilerinin korunması için toprak koruma projeleri hazırlatılarak, projeye uyulması şartıyla izin verilmiştir.

Tablo: Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanımı

Nevi	Adet	Talep Alanı (ha)	Uygun (ha)	Ret (ha)	Kapsam Dışı/ Tarım Dışı (ha)
Katı ve Sıvı atık depolama tesisi	1	0,8535			0,8535
Kum çakıl ocağı	2	3,1307	3,1307		
Diğer madencilik faaliyeti	3	514,3926	266,7596		247,633
Akaryakıt istasyonu	1	0,1958	0,1958		
Araç bakım tamir servis istasyonu	1	0,467003	0,467003		
Otel lokanta konaklama tesisi	3	2,178287	2,178287		
Düğün salonu	1	0,74487	0,74487		
Diğer Ticari Faaliyet	1	0,33		0,33	
İlave imar planı	1	10,0699	10,0699		
Mezarlık yeri	1	2,0849			2,0849
Enerji Yatırımları (İrtifak Hakkı)	1	7,2694	7,2694		
Enerji Nakil hattı (Sabit tesis)	5	1,8625	1,2248	0,6377	28,4588
Güneş enerji santrali	1	4,7589	4,7589		
Toplam	22	548,33836	296,79926	0,9677	279,0302

Toprak Koruma Kurulu

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 5. Maddesi gereğince Toprak Koruma Kurulu oluşturulmuş ve aynı kanunun 6.maddesinde belirtilen görevleri Toprak Koruma Kurulu yerine getirmektedir. 2021 yılında 4 adet Toprak Koruma Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılarda 15 müracaat görüşülerek karara bağlanmıştır.

Arazi Toplulaştırma Çalışmaları

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında İlimiz Bozüyük İlçesi Kandilli, Karaağaç ve Kovalıca köylerinde Arazi Toplulaştırma etüdü yapılarak Bakanlar Kurulu kararı ile Uygulama Alanı olarak ilan edilmiştir. Karaağaç Köyü, Bakanlar Kurulu Kararıyla toplulaştırma alanı dışına çıkarılmıştır. Kandilli ve Kovalıca Köylerinde arazi toplulaştırma kapsamındaki çalışmalar Tarım Reformu Genel Müdürlüğü kontrolünde tamamlanmıştır.

İlimiz Gölpazarı İlçesi, Merkez Reşadiye, İstiklal ve Orta Mahallesi ile Kurşunlu ve Aktaş Köylerini kapsayan 24.613 da alanda arazi toplulaştırma ön etüt çalışmaları tamamlanarak Bakanlığa gönderilmiştir.

30 Eylül 2021 tarihli ve 31614 sayılı resmi gazetede yayınlanan 4526 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile İlimiz Bozüyük İlçesi Dodurga Beldesinde 3.200 hektar alanda arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri uygulanması kararlaştırılmıştır.

Tarımsal Sulamada Elektrik İndirimi

Tarımsal Sulamada Elektrik İndiriminden faydalanmak amacıyla 2021 yılında Müdürlüğümüze yapılan 5 başvurunun işlemleri tamamlanmıştır.

Hazine Arazileri Satış

Hazinenin hüküm ve tasarrufunda bulunan arazilerin Milli Emlak Müdürlüğünce satışı, kiraya verilmesi vb. haller söz konusu olduğunda Müdürlüğümüz teknik elemanları tarafından ilgili arazilerin yerinde incelenmesi ile kira ve/veya satışa esas kıymet takdirleri yapılmaktadır. 2021 yılında Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü tarafından 2 adet başvuru yapılmış, başvurular yerinde inceleme yapılarak cevaplandırılmıştır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)

Bakanlığımız TBS sistemi kapsamında yürütülmekte olan CBS; tarımsal alanların konuma dayalı gözlemlerle elde edilen grafik ve grafik-olmayan bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi ve kullanıcıya sunulması işlevlerini bütünlük içerisinde gerçekleştiren bir bilgi sistemidir. Bu kapsamda tarımsal nitelik taşıyan kadastro parselleri tarım parsellerine çevrilerek sisteme tanıtılmakta ve parsellere ait bilgilerin diğer kullanıcılar tarafından, işlemleri esnasında kolaylık sağlayacak şekilde, bilgisayar tabanlı bilgi sistemi olan TBS'ye entegre edilmektedir.

İdari Para Cezaları

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun 21. Maddesi gereğince 2021 yılında tarım arazilerinin izinsiz olarak tarımsal niteliğini bozan 16 kişi/firmaya 3.083,39 m² alan için 29.452,09 TL idari para cezası işlemi uygulanmıştır.

Nitrat Direktifi Kapsamında Yapılan Çalışmalar (Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi)

Bakanlığımız Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında çevre başlığı altında yer alan, su kalitesinin iyileştirilmesi mevzuat uyum takviminde kısa dönem öncelikli olan; 91/676 EEC sayılı Nitrat Direktifine karşılık gelen “Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği” 23 Temmuz 2016 tarihinde uyumlaştırılmıştır. Projenin genel hedefi, Türkiye’deki tarımsal aktivitelerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesi ile su kaynakları, toprak ve atmosfere besin maddesi girdisi etkisinin azaltılmasıdır. Bu projenin amacı, AB Nitrat Direktifi uygulaması için Tarım ve Orman Bakanlığı’nın altyapısını güçlendirerek, yüzey ve yeraltı suları ve toprağa, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan besin maddesi kirliliğinin azaltılmasıdır.

İlimiz genelinde 18’si yüzey, 19’u yeraltı suyu olmak üzere toplamda 37 izleme istasyonu bulunmaktadır. Yüzey suları aylık, yeraltı suları ise 3 aylık periyotlarla izlenmektedir. İzleme istasyonlarından alınan su numuneleri analizleri yapılmak üzere Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şubesi bünyesindeki mobil laboratuvara gönderilmektedir. Analiz sonuçları NİBİS (Nitrat İzleme Bilgi Sistemi)’e girilerek kayıt altına alınmaktadır.

11 Şubat 2017 tarih ve 29976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren; Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliği kapsamında; henüz nitrata hassas bölgeler ilan edilmediğinden, İlimizin tamamı nitrata hassas olmayan bölge kabul edilerek, yılda 3.600kg azot üreten, hayvancılık işletmelerinin denetimleri devam etmektedir.

Tablo: 2021 Yılında İzleme İstasyonlarından Alınan Numune Sayısı

Yüzey/Yeraltı	Numune Alım Sıklığı	Numune Alınan Nokta Sayısı	Numune Sayısı
Yeraltı Suyu	3 Ay	19	76
Yüzey Suyu	1 Ay	18	213
Toplam		37	289

Tablo: NİBİS Kayıtları

İstasyon No	İstasyon Adı	İstasyon tipi	Numune Takip Sıklığı
11-003	Kızıldaamlar Göleti Kızıldaamlar Bilecik Yüzey	Yüzey	Ayda 1 defa
11-006	Karasu Çayı Bayırköy- Bilecik	Yüzey	Ayda 1 defa
11-007	Balıkçı-Sakarya Nehri Kızılburun- Osmaneli	Yüzey	Ayda 1 defa
11-010	Kargılı köprüsü sakarya köy önu İnhisar	Yüzey	Ayda 1 defa
11-011	Dodurga Göleti Duduraga Bozüyük	Yüzey	Ayda 1 defa
11-016	Ertügrülgazi Göleti sırhoça-Söğüt	Yüzey	Ayda 1 defa
11-019	Reşadiye Mahallesi (Doğal Çeşme) Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-021	Beşevler Beşevler köyü Osmaneli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-025	Köy yanı mevki Adem Ütük Tarlası kandilli köyü Bozüyük	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-026	Dereköy /Pazaryeri	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-027	Yeniköy /Merkez	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-028	Bozalan köyü/ Bozüyük	Yüzey	Ayda 1 defa
11-029	Hamitabat köyü / Söğüt	Yüzey	Ayda 1 defa
11-030	Hamitabat / İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-031	Geçitli / İçme Suyu Deposu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-032	Çerkeşli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-033	Üyük /Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-034	Kazancı/Osmaneli	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-035	Selimiye İçme suyu kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-036	Ericcek İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-037	Medetli İçme Suyu Kaynağı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-038	İnhisar-Akçasu	Yüzey	Ayda 1 defa
11-039	Pazaryeri - Bakraz	Yüzey	Ayda 1 defa
11-040	Yenipazar-Kocaçay Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-041	Yenipazar-Danişment Köyü Su Kuyusu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-042	Gölpazarı Gçkçeler İlmece Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-043	Gölpazarı Belediyesi Su Kuyuları	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-044	Merkez-Kınık Köyü Kuyu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-045	Merkez-Beyce Köyü Su Kuyusu	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-046	Merkez Okluca Köyü - İmece Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-047	Merkez Bekdemer Köyü-Sorgun Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-048	Merkez-Aşağıköy Güvence Deresi	Yüzey	Ayda 1 defa
11-049	Osmaneli/Kazancı-Göynük Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-050	Osmaneli/Düzmeşe Köyü Goksu Çayı	Yüzey	Ayda 1 defa
11-051	Kurşunlu-Gölpazarı	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-052	Gölpazarı-Ova	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-053	Çukurören	Yer Altı	3 Ayda 1 defa
11-054	Yenipazar göleti	Yüzey	Ayda 1 defa
11-055	Sürüm çayı	Yüzey	Ayda 1 defa

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devir İşlemleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı Kanun kapsamında tarımsal nitelikli parsellerin ifraz edilebilme büyüklükleri ilçeler bazında belirlenmiştir.

Satışa Konu Tarımsal Araziler

Tarımsal nitelikli arazilerin satış, trampa, tevhit, ifraz vb. devir işlemleri için, Tapu Müdürlüğü'ne elektronik belge üzerinden müracaat eden vatandaşların yazılarına; 5403 sayılı Kanunun ile 6537 sayılı kanun, yönetmelik ve "Tarımsal Arazilerin Devrine İlişkin Uygulama Talimatına" göre; Tarım Bilgi Sistemi, Coğrafi Bilgi Sistemi ve gerektiğinde arazinin kontrolü yapılarak tarımsal arazilerin devir işlemlerinin uygun olup olmadığı konusunda görüş bildirilmektedir.

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı yasa ve bu yasaya istinaden yayımlanan Tarım Arazilerinde Mülkiyet Devrine İlişkin Uygulama Talimatı kapsamında Şubemiz tarafından 2021 yılı için değerlendirilen Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri

İLÇE	SATIŞ YOLUYLA MÜLKİYET DEVRİ İSTENİLEN		İZİN VERİLEN		İZİN VERİLMEYEN	
	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	PARSEL SAYISI	ALAN (da)
Merkez	416	4893,21	382	4508,39	34	384,82
Bozüyük	219	4540,38	207	4484,61	12	55,77
Gölpazarı	153	1384,57	153	1384,57	0	0
İnhisar	41	230,06	41	230,06	0	0
Osmaneli	85	726,13	85	726,13	0	0
Pazaryeri	37	1279,18	36	1251,67	1	27,51
Söğüt	21	143,37	12	115,96	9	27,41
Yenipazar	82	783,84	82	783,84	0	0
TOPLAM	1.054	13980,74	998	13485,23	56	495,51

Mirasa Konu Araziler

Miras yoluyla tarım arazilerinin parçalanarak küçülmesini engellemek amacıyla 6537 sayılı kanun 15 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten sonraki ölümlerde kanunun ilgili maddelerince mülkiyet devri gerçekleştirilmektedir.

Tarımsal Arazilerin Satış Yoluyla Devirleri 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6537 sayılı yasanın yürürlük tarihi olan 15 Mayıs 2014 tarihinden tarımsal arazi sahiplerinin vefat etmesi sonucunda tarımsal araziler mirasa konu olmaktadır. Bu yasa ve bu yasaya istinaden yayımlanan 01/04/2021 tarihli Tarım Arazilerinde Mülkiyet Devrine İlişkin Genelge kapsamında Şubemiz tarafından 2021 yılı için değerlendirilen Tarımsal Arazilerin Miras Yoluyla Devirleri ile ilgili veriler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: Tarımsal Arazilerin Miras Yoluyla Devirleri

İLÇE	MİRAS YOLUYLA MÜLKİYET DEVRİ İSTENİLEN		İZİN VERİLEN		İZİN VERİLMEYEN	
	PARSEL SAYISI	ALAN (da)	BAŞVURU SAYISI	ALAN (da)	BAŞVURU SAYISI	ALAN (da)
Merkez	896	4265,35	148	3326,84	13	938,51
Bozüyük	598	2620,22	98	2177,84	18	442,38
Gölpazarı	543	1448,04	46	890,62	9	557,42
İnhisar	150	401,30	25	330,74	2	70,56
Osmaneli	276	1251,39	45	1002,62	2	248,77
Pazaryeri	131	395,62	30	388,16	1	7,46
Söğüt	76	220,37	7	161,34	1	59,03
Yenipazar	307	985,69	33	985,69	0	0
TOPLAM	2.977	11587,98	432	9263,85	46	2324,13

Yabancıya Satış İşlemleri

Diğer ülke vatandaşlarının tarımsal arazi satın alama başvuruları, 5403 sayılı kanun gereğince Şube Müdürlüğümüz tarafından değerlendirilmektedir. 2021 yılı içerisinde değerlendirilen yabancıya satış başvuruları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo: Yabancıya Satış İşlemleri

İlçeler	İzin Verilen Parsel Sayısı	İzin Verilen Alan (da)	İzin Verilmeyen Parsel Sayısı	İzin Verilmeyen Alan (da)
Gölpazarı	27	145,83	1	23,1
Merkez	8	178,45	-	-
Osmaneli	1	14,6	-	-
Söğüt	8	81,99	-	-
Yenipazar	32	181,22	-	-
Toplam	76	602,09	1	23,1

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

A- Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Programı :

I-) 11.ETAP (2016/37 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI :

21.10.2016 tarihli ve 29864 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 11. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 29.12.2016 tarihine kadar Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet adresinden 21 adet proje başvurusu yapılmıştır.

İl Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ve Bakanlığımızca yapılan nihai değerlendirmeler sonucunda 7 adet hibe başvurusuna hibe desteği verilmesine karar verilmiştir.

Hibe desteği almaya hak kazanan 7 adet proje başvuru sahipleri hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilmiştir. 4 adet başvuru sahibi yatırımcı hibe sözleşmesi öncesi hazırlamaları gereken tatbikat projelerini hazırlamışlar, almaları gereken yasal izin ve ruhsatlarını almışlar ve nakit veya banka teminat mektuplarını teslim ederek hibe sözleşmelerini imzalamıştır. Hibe desteği verilmesi uygun görülen kalan 3 adet başvuru sahibi ise Tebliğde belirtilen süre içerisinde hibe sözleşmesi imzalamamıştır. Bu projeler hibe desteği kapsamından çıkarılmıştır.

1-) Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 2 Adet Proje tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir. Bu projelerin hibeye esas proje tutarları ve ödenen hibe tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: 11. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	İlçesi	Köyü	Hakedişe Esas Gerçekleşme Tutarı			ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
			İnşaat (TL)	Makine Ekipman (TL)	TOPLAM (TL)	
Yüksek Plastik Tünel Projesi (14.175 m ²)	İnhisar	Çayköy	-	498.811,00	498.811,00	249.406,00
120 Başlık Büyükbaş Besi Projesi	Söğüt	Oluklu	1.108.256,00	330.000,00	1.438.256,00	719.128,00
TOPLAM			1.108.256,00	828.811,00	1.937.067,00	968.534,00

2-) 1 Adet Projenin inşaatına Bilecik İl Özel İdaresi tarafından inşaat ruhsatı verilmediği için Bakanlığımızın da uygun görüşleri ile proje tasfiye edilmiş ve teminatı proje sahibine iade edilmiştir. (Marmara Nak. Termi. ve Akaryakıt. Nak. Tur. İnş .San.Tic.Ltd. Şti.-80 BaşlıkBesi Çiftliği Projesi). Bu nedenle teminat tutarları yatırımcıya iade edilmiştir.

3-) 1 Adet Proje ise, Gölpazarı Belediyesi tarafından tahsis edilen yatırım yerinin imar planı değişikliği sebebiyle tahsisini kaldırdığından yatırım gerçekleşmemiştir. (Ömer KÖPRÜLÜ-Dondurulmuş Yarı Kurutulmuş Domates Üretim Tesisi). Bu nedenle teminat tutarları yatırımcıya iade edilmiştir.

II-) 12.ETAP (2017/22 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI :

13.09.2017 tarihli ve 30179 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 12. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 11.12.2017 tarihine kadar Bakanlığımızın www.tarim.gov.tr internet adresinden 13 adet proje başvurusu yapılmıştır.

İl Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ve Bakanlığımızca yapılan nihai değerlendirmeler sonucunda 9 adet hibe başvurusuna hibe desteği verilmesine karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 9 adet hibe başvurusundan 1 adet başvuru sahibi Tebliğde belirtilen süre içerisinde hibe sözleşmesi imzalamadığından hibe desteği kapsamından çıkarılmıştır.

Tablo: 12. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	1	259.688,79	65.600,00	325.288,79	162.644,40
Kırsal Turizm Yatırımları	2	2.245.287,69	462.687,00	2.707.974,69	1.353.987,34
Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi Depolanması ve Paketlenmesi	1	0	148.520,00	148.520,00	74.260,00
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Yüksek Plastik Tünel)	1	492.912,92	0	492.912,92	246.456,46
TOPLAM	5	2.997.889,40	676.807,00	3.674.696,40	1.837.348,20

Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 3 projenin (Yüksel GÖKÇEDAĞ-Başköy Konaklama Tesisi, Emine TUNÇ-Modern Yüksek Plastik Tünel Sistemi ve Besiciler Et ve Et Ürünleri Hay.Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.-Besiciler Damızlık Projesi) teminat iadeleri yapılarak, projeleri iptal edilmiştir. 5 adet proje tamamlanmış ve hibeye esas proje tutarı (3.674.696,40 TL) ödenmiştir (Ahmet KOCABİCAK-Modern Yüksek Plastik Tünel Sistemi Projesi, Nuri AYAZ-Modernizasyon Projesi, Mülkiye KELEMCİOĞLU-Kırsal Turizm Yatırımları, Asım AZAPOĞLU-Kırsal Turizm Yatırımları, Zaim GÜLER-Hayvancılık İşletmesi)

III-) 13.ETAP (2019/30 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI:

02.08.2019 tarihli ve 30850 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 13. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 14.11.2019 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden 22 adet proje başvurusu yapılmıştır.

Sistem üzerinde görülen 17 proje, İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilmiş, 8 projenin hibe sözleşmesi imzalamasına karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 8 projeden 1 proje (Levent BAĞDADI-250 Başlık Koyun Yetiştiriciliği Projesi) Tebliğde belirtilen süreçte inşaat yapı ruhsatı alamadığını belirterek hibe sözleşmesi imzalamaktan vazgeçmiştir. 7 proje sahibi ile hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

Tablo: 13. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	1	1.397.152,26	578.970,00	1.976.122,26	988.061,13
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Kapasite Arttırımı)	3	0,00	215.000,00	215.000,00	107.500,00
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştir.(Yüksek Plastik Tünel)	3	0,00	1.145.793,15	1.145.793,15	572.896,57
TOPLAM	7	1.397.152,26	1.939.763,15	3.336.915,41	1.668.457,70

Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 7 adet proje tamamlanmış ve hibeye esas proje tutarı (3.336.915,41 TL) ödenmiştir (Ramazan Teknekaya-Balya Makinesi Projesi, Ahmet TE-TİK-Balya Makinesi Alımı Projesi, Mustafa AYAŞ-Yem Karma Makinesi, Osman ÇALIŞKAN-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Mahmut GÜNGÖR-Yüksek Plastik Tünel Projesi ve Mehmet Ali GÜNGÖR-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Çobanoğlu Besicilik Tarım Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.-250 Baş Kapalı Sistem Koyun Yetiştiriciliği Projesi).

IV-) 14.1. ETAP EKONOMİK YATIRIMLAR (2020/24 No'lu Tebliğ) ÇALIŞMALARI:

21.11.2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 14. Etap Tebliğine göre son başvuru tarihi olan 06.03.2021 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden 25 adet proje başvurusu yapılmıştır.

Sistem üzerinde görülen 17 proje, İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilmiş, 9 projenin hibe sözleşmesi imzalamasına karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 9 projeden 2 proje (Ahmet KÖSELİÖREN-Besi Sığıcı Yetiştiriciliği Projesi, Nezir AFACAN-50 Baş Sütçü Sığıcı Yetiştiricilik Tesisi Projesi) hibe sözleşmesi imzalamaktan vazgeçmiştir. 7 proje sahibi ile hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

Tablo: 14.1. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Kurutulması, Dondurulması, Paketlenmesi ve Depolanması (Bitkisel Ürün)	2	2.851.061,52	1.866.976,70	4.718.038,22	2.359.019,11
Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi, Kurutulması, Dondurulması, Paketlenmesi ve Depolanması (Hayvansal Ürün)	1	2.180.030,32	726.260,00	2.906.290,32	1.453.145,16
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar (Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği)	2			5.991.131,09	2.995.565,54
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar (Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği) (Kısmen Tamamlama)	1	642.800,00	1.357.055,00	1.999.855,00	999.927,50
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar (Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği)	1			2.997.078,57	1.498.539,28
TOPLAM	7			18.612.393,20	9.306.196,59

Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 7 adet proje (Subaşı Yemek Anonim Şirketi-Subaşı Et İşleme Tesisi, Kafi Et Anonim Şirketi-1000 Başlık Modern Kapalı Sistem Koyun Yetiştiricilik Tesisi Projesi, CZM Mühendislik İnş.Taah.San.ve Tic.Ltd.Şti.-CZM Meyve Sebze İşleme Paketleme Tesisi Projesi, Bilter1 İnşaat Hayvancılık Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.- Bilter Hayvancılık Süt Çiftliği Tamamlama Projesi, Gündoğan Hayvancılık Tarım Gıda Lojistik Tic. Ltd. Şti.- Gündoğan Hayvancılık Besi Tesisi, Yaşar TOKCAN-Yaşar TOKCAN Bitkisel Ürün İşleme Tesisi Yeni Yatırım Projesi, Söğüt Hayvancılık Tarım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi-120 Başlık Modern Süt Sığırı Yetiştiricilik Tesisi) inşaat aşamasındadır.

V-) 14.1. ETAP KIRSAL EKONOMİK ALTYAPI (2020/25 NO'LU TEBLİĞ) ÇALIŞMALARI

21.11.2020 tarihli ve 31311 sayılı Resmi gazetede yayımlanan Tebliğe göre son başvuru tarihi olan 20.02.2021 tarihine kadar Bakanlığımızın edys.tarim.gov.tr internet adresinden 44 adet proje başvurusu yapılmıştır.

Sistem üzerinde görülen 38 proje, İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilmiş, 28 projenin hibe sözleşmesi imzalamasına karar verilmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan 28 projeden 16 proje (Nihat KINIK-Örtü Altı Plastik Tünel Projesi, Osman YALÇIN-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Kayhan KAYADİBİ-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Ramazan KINIK-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Selahattin ÇIKDEM-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Batuhan KAYADİBİ-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Halil ARĞINHAN-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Ahmet ÇELİK-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Mustafa ŞAHAN-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Mehmet KARA-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Erdal SARIBOĞA-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Ramazan SARIBOĞA Yüksek Plastik Tünel Projesi, İsmail KARACAKAYA-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Kadri DÖNMEZ-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Eyüp DOKUZLAR-Yüksek Plastik Tünel Projesi, Mustafa EKEREL-Yüksek Plastik Tünel Projesi) hibe sözleşmesi imzalamaktan vazgeçmiştir. 12 proje sahibi ile hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

Tablo: 14.1. Etap Kırsal Ekonomik Altyapı Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri Yatırımları (Yüksek Plastik Tünel)	1	483.253,20	0	483.253,20	241.626,60
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri Yatırımları (Makine Ekipman Alımı)	11	0	1.116.900,00	1.116.000,00	558.000,00
TOPLAM	12	483.253,20	1.116.900,00	1.599.253,20	799.626,60

Hibe Sözleşmesi imzalanan projelerden 11 adet proje tamamlanmış ve hibeye esas proje tutarı (1.116.000,00 TL) ödenmiştir (Ersoy ATAY-KKYDP Projesi, Ali ÜNAL-KKYDP Projesi, Yaşar KARACA KKYDP Projesi, Atilla AĞIN-Balya Makinesi Alımı, Memet Selim ÇELİK-Yem Karma Makinesi Alımı, Recai GÖNÜL-Balya Makinesi Alımı, Tezcan KARACA-Balya Makinesi Alımı, Yasin DEMİR-Makine Ekipman Alımı, İsa KALKAN-Balya Makinesi Alımı, Hüseyin CEYLAN-Balya Makinesi Alımı Projesi, Yaşar TEZCAN-KKYDP Projesi). 1 adet proje de (Fatma Betül KARAKAYA-Yüksek Plastik Tünel Projesi) inşaat aşamasındadır.

BİREYSEL SULAMA SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİ ÇALIŞMALARI

2021/7 No'lu Tebliğ; 30.01.2021 tarihi ile 31.12.2025 tarihleri arasındaki 5 yıllık süreyi kapsamakta olup, bu süre içerisinde başka tebliğ yayınlanmayacaktır. Program kapsamındaki başvurular her yıl 1 Ocak tarihinden başlayarak 60 gün içerisinde başvuru sahipleri tarafından Tebliğe ve Uygulama Rehberine göre dosya halinde tek nüsha olarak elden İl Müdürlüğümüze teslim edilerek yapılacaktır.

2021 Yılında bu tebliğ kapsamında yapılan 3 adet proje başvurusu İl Müdürlüğümüze uygun görülmüştür. Başvuru sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmış ve yatırımcılar tarafından proje uygulanma aşamasındadır.

Bu projelerin hibeye esas proje tutarı ve ödenecek hibe tutarı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: 16. Etap Kapsamında Hibe Sözleşmesi İmzalanan Projelere Ait Bilgiler

Proje Konusu	Proje Sahibi	İlçesi	Köyü	Toplam Proje Tutarı (TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)	Referans Fiyat Farkı Tutarı (TL)	Ödenecek Hibe Tutarı (TL)
Tarla İçi Damla Sulama	Mustafa YUMURTACI	Osmaneli	Çerkeşli	15.479,82	15.204,14	275,68	7.602,07
Tarla İçi Damla Sulama	İlyas AVCI	Osmaneli	Çerkeşli	13.231,16	12.345,65	885,51	6.172,83
Tarla İçi Damla Sulama	Ramazan ÇELİK	Osmaneli	Çerkeşli	80.941,64	80.941,64	-	40.470,82
TOPLAM				109.652,62	108.491,43	1.161,19	54.245,72

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK İŞLETMELERİNE YÖNELİK YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ

21/05/2021 tarihli ve 31487 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan 20/05/2021 tarihli ve 3999 sayılı “Büyükbaş Ve Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerine Yönelik Yatırımların Desteklenmesi” hakkındaki Cumhurbaşkanlığı Kararı ve bu Karar istinaden 25/06/2021 tarihli ve 31522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerine Yönelik Yatırımların Desteklenmesine İlişkin” 2021/21 sayılı “Uygulama Esasları Tebliği” kapsamında ilimizde 13 adet proje başvurusu yapılmıştır.

Hibe kapsamında elden yapılan başvurularda 13 adet proje İl Proje Değerlendirme Komisyonu ve Bakanlığımızca değerlendirilmiş, 13 projenin de hibe programı için uygun olduğuna karar verilmiştir.

Tablo: Büyükbaş Ve Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerine Yönelik Yatırımların Desteklenmesi Ait Bilgiler

Proje Konusu	Uygun Görülen Proje Sayısı	Hibeye Esas Proje Tutarı (TL)			Talep Edilen Hibe Tutarı (TL)
		İnşaat	Makine Ekipman	TOPLAM	
Makine Alet ve Ekipman Alımı	12	0	490.200,00	490.200,00	245.100,00
TOPLAM	12		490.200,00	490.200,00	245.100,00

Hibe başvurusu onaylanan 13 adet projeden 1 adet proje hibe desteği almaktan vazgeçmiş, 1 projede de 2 makine ekipmana başvurmasına rağmen 1 tanesini temin etmiştir. Hibe desteği almaya hak kazanan projelerden 12’si makine alet ekipmanlarını temin edip ödeme evraklarını teslim ederek proje tamamlanmış ve hibeye esas proje tutarı (490.200,00 TL) ödenmiştir.

KIRSAL KALKINMADA UZMAN ELLER PROJESİNİN DESTEKLENMESİ

Bakanlığımızca "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı" kapsamında uygulanacak olan "Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" 24.12.2021 tarih ve 31699 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İlgili tebliğ uyarınca 1/6/2021 tarihli ve 4046 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan "Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Karar" doğrultusunda 2022-2024 yıllarında tüm illerde kırsal alanda yaşayan/yaşamayı taahhüt eden; meslek yüksekokulları ile üniversitelerin tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren bölümlerinden mezun olanların mahallinde uygulayacağı bitkisel üretim, hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, yöresel ürünler ile tıbbi ve aromatik bitki üretimi ile bu ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik projelere KDV hariç 100 bin TL'ye kadar hibe desteği verilecektir.

Başvuruların başlama ve bitiş tarihleri, süresi ve şekli, ilgili tebliğ kapsamında çıkarılacak olan güncel uygulama rehberinde belirlenecektir. Başvurular <https://uzmaneller.tarimorman.gov.tr/> adresinden yapılacaktır.

TAMAMLANAN PROJELERİN İZLEME-KONTROL ÇALIŞMALARI :

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Kapsamında tamamlanan projelerin 5 yıl süre ile yılda 2 defa kontrolleri yapılmaktadır. Projelerin izleme-kontrol çalışmaları kapsamında 47 ziyaret gerçekleştirilmiştir.

ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI

Tarımsal Amaçlı Kooperatifler ve Birlikler

COVID-19 pandemi süreci sebebiyle Bilecik Valiliğinin yazıları ve İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu Kararı gereği ilimizde faaliyet gösteren ve ilgili kanunlar kapsamında kurulmuş bulunan tarımsal amaçlı kooperatif ile üretici /yetiştirici birliklerinin 7244 sayılı Kanunda belirtildiği gibi genel kurul toplantılarının ilgili talimatlara istinaden 01.03.2021 tarihine kadar ertelendiğinden bu tarihe kadar genel kurul toplantıları yapılamamıştır.

Bu tarihten sonra genel kurul toplantılarının yapılması ile ilgili Cumhurbaşkanlığı ve Valilik Kararları yayımlandıktan sonra 2021 yılında 29 adet genel kurul toplantıları yapılmıştır.

Tablo: Örgütlenme Çalışmaları

	Kooperatif-Birlik	Kooperatif Türü	Sayısı
1	Tarımsal Amaçlı Kooperatif Sayıları Toplam : 43 adet	Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	29
		Tarımsal Sulama Kooperatifleri	13
		Su ürünleri Kooperatifleri	1
2	Tarımsal Üretici Birlikleri Toplam : 5 adet.	Süt Üreticileri Birliği	1
		Et Üreticileri Birliği	1
		Meyve Üreticileri Birliği	1
		Sebze Üreticileri Birliği	1
		Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği	1
3	Islah Amaçlı Yetiştirici Birlikleri Toplam : 3 adet	Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1
		Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	1
		Arı Yetiştiricileri Birliği	1

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

İstatistik Çalışmaları

İVA (İstatistik Veri Ağı) Bitkisel Üretim İstatistikleri

Bitkisel Üretim İstatistikleri, tarımsal ürünlere ilişkin İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. Bitkisel üretim istatistikleriyle tarla ürünleri, meyve, sebze ve örtü altı üretimine ilişkin alan, üretim, verim ve ağaç sayısına ait veriler derlenmekte olup yılda üç kez tahmin girişleri yapılmaktadır. İstatistik Veri Ağı 2021 yılı bitkisel üretim istatistikleri sistem girişleri tamamlanmıştır.

İVA (İstatistik Veri Ağı) Hayvansal Üretim İstatistikleri

Hayvansal üretim istatistikleri, yıl içinde yürütülen çalışmalar aracılığıyla derlenen verileri kapsamaktadır. Bu kapsamda İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) veri girişleri yapılmaktadır. 2021 yılı İstatistik Veri Ağı Hayvansal Üretim İstatistiklerinin sisteme girişi için veriler toplanmış olup, sistem girişleri tamamlanmıştır.

İVA (İstatistik Veri Ağı) Tarım Alet Makine Sayıları İstatistikleri

Tarımsal alet ve makinelere ilişkin veriler İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından İstatistik Veri Ağı Sistemine (İVA) girişi yapılan bilgilerdir. 2021 yılında İstatistik Veri Ağı tarım alet makine istatistikleri girişleri tamamlanmıştır.

Tarımsal Fiyat İstatistikleri İstatistik Bilgi Sistemi (İBS)

Tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesimin satın alma gücünde ve ekonomik refahında zaman içinde meydana gelen değişmelere ilişkin hesaplamalar yapabilmek amacı ile aylık bazda İl ve İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri tarafından ÇEF (Çiftçinin Eline geçen Fiyat) (tarla ürünleri, sebze, meyve, örtüaltı, hayvansal ürünler ile ilgili fiyatlar) ve ÇÖF (Çiftçinin Ödediği Fiyat) (fide, fidan, tohum, ilaç, gübre, çeşitli mal ve hizmetler) olmak üzere fiyatlar iki başlık altında derlenmektedir. Belirtilen konulara ilişkin toplanan verilerin ilgili sisteme kaynak belirtilerek girişleri düzenli olarak yapılmıştır.

Ürün Maliyetleri Çalışmaları

İlimizde yetişen ürünlere (tarla, meyve, sebze) ait maliyet çalışmaları her yıl ürün hasatının sonrasında sahada yapılan çalışmalar sonucunda hazırlanmaktadır. Üretim maliyetleri hesaplamaları yapılırken ürünlerin Bilecik şartlarında sulu ve kuru yetiştirebilme şartları dikkate alınarak hesaplamalar yapılmaktadır. Bilecik Asliye Hukuk Mahkemesinin ve diğer kurumların farklı tarihlerde istediği hububat, sebze ve meyve ürün maliyet hesaplamaları ile ilgili resmi yazılarına cevap verilmiştir.

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS)

Tarımsal Ürünler Maliyet Sisteminin (TAMSİS) Türkiye genelinde bitkisel ürünlerin maliyetlerinin ve birim alandan elde edilen net gelir değerlerinin hesaplanabilmesi amacı ile oluşturulmuş bir sistemdir. Tek yıllık ve çok yıllık ürünlerde her ilçenin kendi ilçelerindeki ekonomik değeri olan ürünlerin üretim tiplerine göre listesi hazırlandıktan sonra sistem üzerinden maliyet cetveli doldurulmaktadır. İlçelerde hazırlanan bu maliyet verilerinin ilçe, il ve genel müdürlük onayından sonra kullanıma hazır duruma gelmektedir. 2021 yılı maliyet çalışmaları ile ilgili olarak çiftçilerle düzenli olarak anketler yapılarak sistem girişleri yıl sonu itibariyle yapılacaktır.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS)

Bakanlığımız Tarım Bilgi Sistemi (TBS), kapsamında oluşturulan Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS), 20.02.2017 tarihi itibariyle 81 il ve ilçelerinde uygulamaya açılmıştır. Sistemde, Hal Fiyat İzleme Modülü de yer aldığından, ülke genelinde günlük sebze, meyve fiyat ve miktar bilgilerine ulaşılarak verilerin doğru ve güvenilir bir şekilde elde edilmesi amacıyla Bakanlığımız Hal Kayıt Sistemi (HKS) ile Bakanlığımız entegrasyonu sağlanmıştır. Bu amaçla Bu kapsamda İl ve İlçe Müdürlüklerimizce 20 Şubat 2017 tarihinden itibaren üretici, aracı, pazar, hal, market fiyatları günlük olarak TBS sisteminin ilgili ara yüzüne işlenmektedir. 2021 yılında haftada iki gün 4 marketten veriler alınarak sisteme girişi gerçekleştirilmiştir.

Tarımsal Yayım Projeleri Çalışmaları

Tarımsal Yayım Hizmetleri Desteklenmesi Projesi

Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi kapsamında tarımsal yayım faaliyetlerini etkinleştirmek ve bilginin doğrudan çiftçiye ulaşabilmesini sağlamak amacıyla eğitim ve yayım faaliyetlerinde bulunmaktadır. İl Yayım ve Eğitim Faaliyetleri kapsamında 2021 Yılı İl Yayım Programı hazırlanmıştır.

Tablo: 2021 Yılı Yayım Faaliyetleri

Faaliyet	Adet	Çiftçi Sayısı
Çiftçi Toplantısı	225	5.960
Demonstrasyonlar	14	161
Çiftçi Kursları	9	273
Panel, Fuar, Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları	1	158
Toplam	249	6.552

Çiftçi Kursları

Tablo: 2021 Yılında Gerçekleştirilen Çiftçi Kursları

İlçe	Çiftçi Kursları	Kurs Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
Bozüyük	Sürü Yönetimi	2	72
Gölpazarı	Süt Hijyeni	1	23
Merkez	Hayvanlarda Doğru Besleme yazılımının geliştirilmesi, uygulaması ve teknik destek Hizmeti Projesi	1	34
Merkez	Meyve Ağaçlarında Aşılama Kursu	1	60
Söğüt	Sürü Yönetimi	2	62
Söğüt	Basınçlı Sulama Sistemleri	1	12
Pazaryeri	Süt Sığırcılığında Sağım Hijyeni ve Sanitasyon	1	10
Toplam		9	273

Kadın Çiftçilerle İlgili Çalışmalar

Kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, üretken ve girişimci ruha sahip kadınlarımızı bilgilendirme ve kadın girişimciliğinin en üst seviyeye çıkarılması amacıyla İlimiz Merkez İlçesinde yaşayan girişimci kadınlara yönelik eğitim programı düzenlenmiştir. Programda İl Tarım ve Orman Müdürlüğünde görevli personeller tarafından “*Kadın Girişimciliği*” ve “*Kadın Kooperatifçiliği*” konulu eğitimler verilmiştir. Söz konusu eğitim programında kooperatif ortağı olan/olmayan 90 kadın girişimciye kadın kooperatiflerinin kurulmasına yönelik teşviklerde bulunulmuş, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi ile ilgili gerekli bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca ikinci altı aylık dönemde de kooperatif ortağı olmayan 316 kadına farklı tarımsal konularda eğitimler verilmiştir.

İl Müdürlüğümüz koordinesinde Vezirhan beldesindeki tarihi Köprülü Mehmet Paşa Kervansaray'ında Bilecik'e ait yöresel ürünlerin yer aldığı "Yöresel Ürünler Pazarı" 8 Mart 2021 tarihinde kuruldu. Yöresel Ürünler Pazarında S.S. Osmaneli Kadın Girişimi Üretim ve Kooperatifi, S.S. Göl Flanoz Gölpazarı ve Çevresi Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Kayı Boyu Çiftçi ve Girişimci Kadınlar Derneği ile Baştaçı Kadınları Derneği'ne üye kadınlar stant açarak ürünlerini sergilediler.

Tarım ve Orman Bakanı Sayın Dr. Bekir PAKDEMİRLİ ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ'in 08.07.2021 tarihinde İlimizi ziyaretleri kapsamında; İl Müdürlüğümüz koordinesinde Gölpazarı İlçemizde tarihi taşhanda sektör toplantısı gerçekleştirildi. Sektör toplantısının gerçekleştiği taşhanda Gölflanoz Kadın Kooperatifi, Osmaneli Kadın Girişimi Üretim ve Kooperatifi üye kadınları ile İlçelerimizden gelen kadın çiftçilerimiz organize edilerek yöresel ürün stantları açıldı.

Basın ve Enformasyon Çalışmaları

Basın ve Enformasyon Çalışmaları kapsamında, müdürlüğümüz faaliyetlerinin fotoğraflanması, web sitesinin yayını ve güncelleme işlemleri yapılmaktadır. İl Müdürlüğümüz web sitesinde 2021 yılında 99 adet haber ve 46 adet duyuru ile sosyal medyada 182 adet haber yayınlanarak yerel gazetelere ve Bakanlığımız web sitesine gönderilmiştir.

Hizmet İçi Eğitimler

2021 yılında HİEBİS üzerinden 135 eğitim başvurusu yapılmıştır.

Doğal Afetler

İlimiz merkez ve ilçelerinde meydana gelen doğal afetler İl ve İlçe Müdürlüğümüz teknik personellerince incelenmiş ve hasar tespit çalışmaları yapılmıştır.

Tablo: 2021 Yılında Meydana Gelen Doğal Afetler

İlçe Adı	Köy Sayısı	Çiftçi Sayısı	Tarih	Afet Nevi	Zarar Gören Alan (da)	Zarar Gören Ürün/Alet-Ekipman	Zarar Oranı (%)
Osmaneli	1	1	29/03/2021	Yangın	0	1998 Model Fiat 54 C Traktör	100
Osmaneli	5	65	06/04/2021	Sel/Su Baskını	1.650	Ayva, Şeftali, Erik, Ceviz, Muşmula, Armut, Buğday, Yonca, Ispanak, Sebze	30-70
İl Geneli (Bilecik İli Merkez İlçe Ve Tüm İlçeler)	244	14.100	2021 Yılı Nisan Ayı	Kuraklık	693.083	Hububat (Arpa, Buğday)	30
Gölpazarı	1	1	18/06/2021	Yangın	0	Su Motoru, Salça Çekim Makinası, Salça Karıştırma Makinası, Çapa Makinası	100
Merkez/Gülümbe	1	1	20/08/2021	Yangın	0	Yem Kırma Makinesi, Su Pompası, Süt Soğutma Makinesi, 500 Adet Saman Balyası	100
Gölpazarı	1	1	03/09/2021	Yangın	0	400 lt İlaçlama Motoru	100
Merkez/Selbükü	1	1	06/10/2021	Yangın	0	7 Ton Arpa, 150 Adet Balya	100
Merkez/Yeniköy	1	1	29/11/2021	Fırtına	0	150 m ² Alana Sahip Hayvan Ağilını Örtün Branda	100
Merkez/Deresakarı	1	5	29/11/2021	Fırtına	0	Toplam 8,8 da Sera Alanını Örtün Sera Çadırı (Naylon Zararı)	100

Tarımsal Kuraklık Eylem Planı

Kuraklık eylem planı çalışmaları kapsamında; 2020/2021 Yılı Kuraklık eylem planı hazırlanarak Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Tarım Sigortaları

İl merkezi ve ilçelerimizde tarım sigortaları 2021 yılı uygulamalarının tanıtılması ve üreticilerimizin bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA)

2021 yılı için 23 üreticimizle ÇMVA sözleşmesi imzalanmış olup dönem başı girişleri tamamlanmıştır. Ayrıca 2020 yılında sözleşme imzalayan 23 üreticimizden defterler toplanmış, girişleri yapılmış ve icmalleri Bakanlığa gönderilmiştir.

Fenolojik Gözlem

İlimiz genelinde farklı zamanlarda, farklı ürünlerde ürün gelişim dönemleri takip edilmektedir. Bu kapsamda ilçelerin kendi bölgelerini temsil eden ürünleri için hazırladıkları raporlar her ay Bakanlığımıza gönderilmektedir.

Açıkta ve Örtüaltı Üretim Raporları

Bakanlığımız tarafından belirlenen tarımsal ürünlerde açıkta ve örtüaltı üretimi, fide üretimleri ve satışları ile ilgili hem arazi kontrolleri hem de bayii görüşmeleri neticesinde hazırlanan raporlar her ay Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Bakanlığımız tarafından belirlenen tarımsal ürünlerde açıkta ve örtüaltı üretimi, fide üretimleri ve satışları ile ilgili hem arazi kontrolleri hem de bayii görüşmeleri neticesinde hazırlanan raporlar her ay Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Yatırım Plan ve Programları

Bakanlığımızın tarımsal ve hayvansal üretimin geliştirilmesi, kurumsal faaliyetlerin artırılması ve çiftçi eğitim çalışmalarının artırılması ve tarladan sofraya tüketim zincirinin kontrolü amacıyla her yıl program ödeneği tahsis etmektedir. Yatırım projeleri için tahsis edilen ödeneklerin durumu ve yatırım projelerinin gerçekleştirme durumuna ilişkin 2021 yılı verilerinin dört dönemde İLYAS (İl yatırım Takip Sistemi) girişleri tamamlanmıştır.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri

İlimiz genelinde Tarımsal Yayım Ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ kapsamında 4 (dört) Sivil Toplum Kuruluşunda yetki belgesi bulunmaktadır. Danışmanlık Hizmeti veren 3 Ziraat Mühendisi, 1 Veteriner Sağlık Teknikeri çalışmaktadır.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ kapsamında İlimiz genelinde 277 adet çiftçimize danışmanlık hizmeti verilmektedir. Danışmanlık Hizmeti veren kuruluşlara ilgili tebliğ gereğince her bir danışmanın aylık ücreti, ücrete bağlı vergi ve sigorta giderleri toplamı 3.833,00 Türk Lirası'dır. İlimiz genelinde Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerine Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ kapsamında 184.000,00 Türk Lirası ödeme yapılmaktadır. Kurumumuz tarafından görevlendirilen komisyon altı ayda bir olmak üzere yılda iki kez destekleme alan kuruluşları denetlemektedir.

Proje Çalışmaları

Bakanlığımız Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından 2020 yılı Tarımsal Yayım Projeleri kapsamında desteklenen "Toprağını da Cebini de Korum Projesi" Bozüyük Poyra Köyü ve Dodurga Beldesinde projenin deneme alanlarına anıza doğrudan ekim metodu ile buğday ekilişleri yapılmış, proje dönem raporları gönderilmiştir.

2021 yılı Tarımsal Yayım Hizmetleri Projeleri çalışmaları kapsamında Osmaneli ilçemizle birlikte hazırlanan "Antioksidan Kaynağı Aronya İl Yayım Projesi" çalışmaları olarak 29.03.2021 tarihinde bilgilendirme toplantısı; 29.06.2021 tarihinde ise belirlenen araziye 660 adet aronya fidanı dikimi yapılmıştır.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

1. 4342 Sayılı Mera Kanunu Çalışmaları

Mera Kanunu (4342 Sayılı Kanun; 28.02.1998 tarihli ve 23272 sayılı Resmi Gazete) kapsamında, İlimiz mera alanlarının tespit, tahdit, tescil, tahsis ve ıslah çalışmaları Müdürlüğümüzce yürütülmektedir. Kanunun 5. Maddesine istinaden yapılmakta olan tespit çalışmaları İlimizde 2005 yılında tamamlanmış olmasına rağmen, bazı yerleşim birimlerinde tespit çalışmalarının yenilenmesi hususu İl Mera Komisyonunca değerlendirilerek yeniden çalışma yapılabilmektedir. Bilecik ilçe merkezi ve diğer ilçe köylerinde mera tespit çalışmaları kapsamında tüm hazine arazileri ile Tescil Harici alanlarında yapılan arazi incelemesi neticesinde 101 yerleşim biriminde ek mera tespit çalışmaları başlatılmıştır.

İlimizde Milli Emlak Müdürlüğü ve Milli Emlak Şeflikleri tarafından Müdürlüğümüze gönderilen hazine arazileri ve tescil harici taşınmazların satış, kiralama ve tescil işlemlerine ilişkin tüm arazi incelemeleri yapılarak uygunluk yazıları yazılmıştır.

2. Mera Tespit, Tahdit ve Tahsis Alanları

İlçe	Mera Tespit Alan (da)	Mera Tahdit (Tescil) Alan (da)	Tahsis Yapılan Alan (da)	Tahsis Oranı (%)
Merkez	1580,13	1580,13	794,48	50
Bozüyük	23808,00	23808,00	8278,65	34
Gölpazarı	1677,47	1677,47	1283,05	77
İnhisar	7485,07	7485,07	7485,07	100
Osmaneli	4941,77	4941,77	4941,77	100
Pazaryeri	4889,47	4889,47	4439,84	90
Söğüt	17064,56	17064,56	15815,65	92
Yenişehir	2181,35	2181,35	1.813,05	83
Toplam	63.627,82	63.627,82	44.851,56	70,49

3. Mera Bilgi Sistemi Projesi (MERBİS) Çalışmaları

Mera Bilgi Sistemi Projesi (MERBİS) kapsamında orta malları siciline kaydı tamamlanan İlimiz mera alanlarının, NETCAD ortamında çizimleri yapılarak sözel verileri ile birlikte sisteme girilip, internet ortamına aktarımı sağlanmaktadır.

2021 yılı Aralık ayı itibarı ile tahdit işlemi yapılan toplam mera alanlarının % 97' lik kısmı MERBİS'e aktarılmıştır.

4. Mera Tahsis Amacı Değişikliği (TAD) Çalışmaları

4342 sayılı Mera Kanununun 14.maddesi gereği mera yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırlardan tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz. Bu kanun maddesi kapsamında;

2021 yılı ilk altı aylık dönem içerisinde tahsis amacı değişikliği için yapılan müracaatlar saha çalışması yapılarak uygun olup olmadığına karar verilir. Sonra İl Mera Komisyon Kararı alınır ve son aşama olarak 2018/8 sayılı genelge kapsamında Bakanlıktan görüş alınır. 2021 yılında İlimiz Merkez İlçesinde İlyasça Köyü'nde köy içme suyunun yetersiz gelmesi ve içme suyu sıkıntılarının giderilmesi amacıyla 1 adet tahsis amacı değişikliği işlemi gerçekleştirilmiştir.

5. Mera Islah ve Amenajman Projeleri Çalışmaları

4342 Sayılı Mera Kanunu Gereğince; İlimizde Uygulanan Mera Islah ve Amenajman Projeleri çalışmaları kapsamında, danışman kuruluş olan, Eskişehir Geçit Kuşağı Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile birlikte 2020-2023 yıllarında uygulanmak üzere Bozüyük Çokçapınar ve Osmaneli Selimiye köylerindeki mera alanlarında 5400 kg gübre atımı gerçekleştirildi. Selimiye, Dombayçayırı Mera Islahı ve Amenajman Projesi kapsamında hayvan sahibi çiftçilere meraya olan otlatma baskısını azaltmak amacıyla 1.850 kg yonca ve 3000 kg Macar fiğinin tamamı hibe olarak dağıtılmıştır. Osmaneli İlçesi, Selimiye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi kapsamında yapay çayır mera çalışması için 385 kg İngiliz çimi, 125 kg domuz ayrığı, 165 kg kamışsı yumak, 220 kg çayır Üçgülü ve 700 kg korunga tohumluğu tedarik edilerek, ekiliş yaptırılmıştır. Osmaneli İlçesi Adliye, Hisarcık, Boyunkaya ve Sarıyazı Köylerinde 2.149 dekar mera arazisi ıslah edilmiş ve bu köylerde toplam 5 adet 55 dekar alanda 330 ton su kapasiteli hayvan içme suyu (HİS) göleti yapılmıştır.

Tablo: İlimizde 2019-2023 Yıllarında Uygulamaya Konulmuş Mera Islahı ve Amenajmanı Projeleri

Sıra No	Proje adı	Uygulama Yılları	Proje Maliyeti (TL)	Proje Alanı (Da)	Projenin Beklenen Etkileri
1	Bozüyük/Dombayçayırı Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2019-2021	133.832	557	*Meraların ot verimlerinin ve miktarının artırılması, *Erozyonun önlenmesi, *Hayvanların açık alanlarda en az 5-6 ay otlatılmasının sağlanması, *Mera Otlatma Planının Uygulanması, *Meralarda sulama göletleri yapılarak hayvanların içme su ihtiyaçlarının karşılanması,
2	Bozüyük /Çokçapınar Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2020-2022	144.367	1.853	
3	Osmaneli/Selimiye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2020-2024	430.235	220	
4	Osmaneli/Hisarcık Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	300.000	841	
5	Osmaneli/Boyunkaya Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	300.000	781	
6	Osmaneli/Adliye Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	144.000	252	
7	Osmaneli/Sarıyazı Köyü Mera Islah ve Amenajman Projesi	2021-2023	10.000	282	
8	Söğüt/Zemzemiye Köyü Mera Islahı ve Amenajmanı Projesi	2022-2024	207.600	1.453	

6. Mera Yaylak ve Kışlakların Kullanılması Çalışmaları

4342 Sayılı Mera Kanununun 26. Maddesi gereğince; mera, yaylak ve kışlaklardan komisyonca tespit edilecek otlatma haklarına göre yararlanacak hayvan sahipleri komisyonca her yıl tespit edilecek belli bir ücreti ödemekle yükümlüdür. Muhtarlık veya belediyeler tarafından yapılacak bu tahsilatın, o yerin mera alanlarının ıslah ve geliştirilmesi amacı ile köy sandığına veya belediye bütçesinde ayrı bir hesap açılarak o hesaba gelir olarak kaydedilmesi gerekir ve bu gelirler amacı dışında kullanılmaması gerekmektedir.

İl Mera Komisyonunun kararı gereğince; İlimiz mera alanlarının 2021 yılı otlatma başlangıç ve bitiş tarihleri ilçeler bazında aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Tablo: 2021 Yılı Otlatma Başlangıç ve Bitiş Tarihleri

İlçeler	Otlatma Başlangıç Tarihi	Otlatma Bitiş Tarihi	Otlatma Gün Sayısı
İnhisar, Osmaneli	15.04.2021	15.10.2021	180 gün
Merkez, Gölpazarı	01.05.2021	15.10.2021	150 gün
Bozüyük, Pazaryeri, Söğüt, Yenipazar	01.05.2021	05.10.2021	150 gün

İl Mera Komisyonu tarafından 2021 yılı için tahsil edilmesi gereken otlatma bedeli, küçükbaş hayvan başına 3,00 TL; büyükbaş hayvan başına 30,00 TL olarak belirlenmiştir. Mera, yaylak ve kışlaklarda otlatma hakkının üstünde hayvan otlatanlardan bu ücret fazla her hayvan sayısı için üç katı olarak tahsil edilir.

7. Mera Yaylak ve Kışlak Alanlarındaki İşgallere Yönelik Çalışmalar

Mera alanlarına yönelik olarak yapılacak sürme, ekme, inşaat yapma, zarar verme gibi her türlü eylem işgal olarak değerlendirilmektedir. Bu gibi işgallerde bulunanlar hakkında 4342 Sayılı Mera Kanununun 19. ve 27. Maddeleri gereğince 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75'inci maddesi gereğince işlem yapılmaktadır. Bunun yanında meralara yapılacak işgaller Türk Ceza Kanununun 513'üncü ve devamı maddelerine göre de suç teşkil ettiğinden Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulabilecektir.

4342 Sayılı Mera Kanununun 19. Maddesi gereğince "Muhtarlar ve belediye başkanları; mera, yaylak ve kışlakların ve sınır işaretlerinin korunmasından ve ayrıca tahsis amacına göre en iyi şekilde kullanılmasının sağlanmasından sorumludur. Muhtarlar ve belediye başkanları ayrıca, geliştirme projelerinde öngörülen hususların yerine getirilmesinde, kamu görevlilerine yardımcı olmakla görevli ve sorumludurlar. Bu kapsamda İlimizde 2021 yılı Ocak- Haziran aylarında mera alanlarına yapılan işgaller ile ilgili herhangi bir başvuru kaldırılarak 3091 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılması için İl Mera Komisyon Kararı alınmıştır.

8. Mera Fon Gelirleri

Mera Kanununun 30. Madde Uygulamaları kapsamında;

- Otlatma amacıyla kiraya verilen mera, yaylak ve kışlaklardan yönetmelikte belirtilen usule göre alınacak ücretler.
- Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, 14'üncü maddesi tahsis amacı değiştirilen mera, yaylak ve kışlaklardan elde olunacak yirmi yıllık ot geliri esas alınarak, komisyonca tespit edilerek alınacak ücret. Yayla turizmi amacıyla 20'nci madde çerçevesinde verilecek yapı izinlerinden valiliklerce tespit edilecek miktarda alınan yapı ruhsat ücretleri ile bu yerlerin yıllık kira bedelleri'dir.

İlimizde 2021 yılında ihtiyaç fazlası mera yaylak ve kışlak alanları olmadığından kiralama yapılamamıştır.

9. Mera Yönetim Birlikleri

Mera Yönetim Birliklerinin Kuruluş, Çalışma Usul ve Esasları 31.07.1998 tarih ve 23419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mera Yönetmeliğinin 11. Maddesi "Mera Yönetim Birlikleri köy veya belediyede oturan hayvancılıkla uğraşan çiftçiler arasından mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlakların tespit, tahdit ve tahsis işlemleri tamamlandıktan sonra, seçimle belirlenen beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Ayrıca, köylerde muhtar, ziraat odası temsilcisi, belediyelerde çiftçi mallarını koruma başkanları ve ziraat odası başkanları, köy veya belediyede bulunan tarımsal ve çevre ile ilgili sivil toplum örgütü temsilcilerinden en fazla üyeye sahip ilk ikisinin göstereceği iki üye Mera Yönetim Birlikleri'nin doğal üyesidir. Üç yılda bir yapılacak olan genel kurul ile asil ve yedek üyeler yeniden belirlenir. Seçilen beş asil üye ile doğal üyeler kendi aralarında başkanlarını seçer. Oyların eşit olması halinde başkan kura ile belirlenir. Mazeretsiz olarak üst üste iki kez toplantıya katılmayan seçilmiş üyelerin üyelikleri düşer. Boşalan üyenin yerine, seçimle gelen ilk sıradaki yedek üye görev yapar. Ekonomik arazi büyüklüğü mevcut olmayan mera, yaylak, kışlak ve umuma ait otlak ve çayır alanları için Mera Yönetim Birlikleri kurulması zorunlu değildir. Mera Yönetim Birlikleri her ay sonu çoğunlukla toplanır, yapılan çalışmalarını değerlendirir. Bu kapsamda 2021 yılında İlimiz Osmaneli İlçesi, Hisarcık Köyü Mera Yönetim Birliği kurulmuştur.

10. Yem Bitkileri Destekleme Çalışmaları

Yem Bitkileri desteklemeleri, 8 Aralık 2021 Tarih ve 31683 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulan “2021/40’ nolu-Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ” in 15. Maddesi 2/a bendinde yer alan tek ve çok yıllık yem bitkileri gruplarından birini veya birkaçının ekilişlerini yaparak “Yem Bitkileri Desteklemesi Tarım Arazisi Beyan Formu (Ek-8) ve Yem Bitkileri Desteği Kontrol tutanağı (Ek-10)” formlarını tanzim edip arazinin yer aldığı muhtarlıklara onaylattıktan sonra İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine ürünün hasadı yapılmadan önce müracaat etmeleri gerekir. Belgelerin kabulleri ekiliş yaptığı yıla ait ÇKS kayıtları ile karşılaştırılarak kontrolleri yapılarak dosyalanmaktadır. Verilen beyanların karşılaştırılması amacıyla arazi ekiliş kontrolleri yapılmaktadır. Yem bitkileri ekilişleri yaparak beyan vermeyen veya beyan verip de kontroller sonucunda 10 dekarın altında ekiliş yapan üreticiler ile çok yıllık yem bitkileri (Yonca, Korunga, Üçgül ve Gazal boynuzu vb.) ekilişleri yapıpta her yıl tarım ve orman il/ilçe müdürlüklerine başvurarak beyan vermeyen üreticiler destekleme ödemelerinden faydalanamamaktadır. Bu kapsamda İlimizde 2021 yılı Ocak-Haziran aylarında yem bitkileri desteklemelerine ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir. Yem Bitkileri destekleme çalışmalarıyla ilgili icmal askı işlemleri tamamlanmadığından sonuçlar kesinleşmemiştir.

Tablo: İl Merkezi ve İlçeler Yem Bitkileri Destekleme Çalışmaları

İlçe	Çiftçi Sayısı	Desteğe Tabii Toplam Alan (dekar)
Bozüyük	73	2.294
Gölpazarı	119	3.056
İnhisar	15	486
Merkez	181	5.855
Osmaneli	126	3302
Pazaryeri	177	5213
Söğüt	105	3.892
Yenişehir	264	7178
Toplam	1.060	31.276

Kaynak: 2021 Yılı Bilecik İl tarım ve Orman Müdürlüğü Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) Kayıtları

11. Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Çalışmaları

Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Alt Projesi kapsamında 2021 yılı Haziran-Aralık aylarında tohumluk bedelinin % 60’ ı çiftçiler tarafından geri kalan %40’ lık kısmı ise proje bütçesinden karşılanarak İl Merkezi ve İlçelerimize bağlı 146 köyde 37.250 kg yonca tohumluğu tedarik edilerek 615 çiftçi ve 6.600 dekar alanda 2021 yılında ekiliş yaptırılmak suretiyle

dağıtılmıştır. 2021 yılı Kasım ve Aralık aylarında yoncalara ek olarak 22.150 kg yonca tohumluğu tedariki yapılarak tohumluk bedelinin % 75'i çiftçiler tarafından geri kalan % 25'lik kısmı ise proje bütçesinden karşılanarak Merkeze bağlı 20 köyde ikamet eden 59 çiftçiye 3.950 kg, Bozüyük İlçesine 620 kg, Yenipazar İlçesine 2.800 kg, İnhisar ilçesine 500 kg, Gölpazarı ilçesine 950 kg, Pazaryeri İlçesine 6.100 kg, Osmaneli İlçesine 4.200 kg, Söğüt İlçesine 3.000 kg olmak üzere toplam 22.150 kg yonca tohumluğu tedariki yapılarak üreticilerimize dağıtımı yapılmıştır. Bu yonca tohumlarına ilave olarak tamamı üreticiler tarafından karşılanmak üzere Merkeze bağlı 4 köydeki toplam 51 üreticiye 4.550 kg yonca tohumluğu piyasa şartlarının çok altında tedariki yapılarak dağıtımı yapılmıştır.

12. Hayvanlarda Doğru Besleme Yazılımının Geliştirilmesi, Uygulaması ve Teknik Destek Hizmeti Projesi

Yürütücülüğü Müdürlüğümüz tarafından yapılacak olan projemiz 2020 yılında BEBKA tarafından kabul edilerek TR41/20/TD/0093 Referans Numarası ile onaylanmıştır. 2021 yılında 180 gün süreli olarak uygulanacak olan bu proje ile önce hayvanlarda doğru besleme tekniklerine yönelik bir yazılım geliştirilecek ve yazılım hayvan sahibi üreticilerimizin kullanımına sunulmuştur. Bu proje kapsamında “*Hayvanların Doğru Beslenmelerine yönelik bir mobil yazılım Geliştirilerek*” bu yazılımı rasyon hazırlamada kullanabilmeyi öğrenme, öğrendiklerini çiftçiye aktarma yetisi kazandırma, et ve süt verim yönlü koyun, keçi ve sığırlara yönelik rasyon hazırlamaya imkân sağlayacak bir mobil yazılım temin edilerek, nihai yararlanıcı olan çiftçilere de hazırlanan bu rasyon programı ile hayvanlarını dengeli ve yeterli beslenme konusunda çiftçiye danışmanlık yapacak İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüzde görevli Ziraat Muhendisi, Veteriner Hekim, Veteriner Sağlık Teknisyeni, Teknisyen meslek gruplarından oluşan 30 Personel eğitilerek adlarına sertifika düzenlemiştir.

13. Eğitim Çalışmaları

Covid-19 tedbirleri kapsamında çiftçi eğitim toplantıları yapılamamıştır. Ancak Mera Islahı ve Amenajmanı Projesi ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme Projesi kapsamında yapılan arazi çalışmaları sırasında Yeniköy, Alpagut, Bahçecik, Abadiye, Koyunköy ve Kurtköy köylerinde yonca bitkisinin yetiştiriciliği konusunda bilgilendirme yapılarak üreticilere yonca yetiştiriciliği lifleti dağıtılmıştır.

İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Bina, Lojman ve Diğer Tesis Sayıları

Tablo: Bina ve Lojman Durumu

Teşkilatlandığı İlçe Sayısı	Lojman Sayısı	Salonu Toplantı Sayısı	Hizmet Binası Sayısı			Lojman Durumu	
			Hükümet Binası içinde (Adet)	Mülk (Adet)	Kira (Adet)	Kullanılan	Kullanılmayan
8	29	1	2	7	-	17	12

Araç Durumu

Tablo: 2021 Yılı Araç Durumu

	Resmi Araç	Kiralık Araç	Toplam
Merkez	7	6	13
İlçeler	15	3	18
Genel Toplam			31